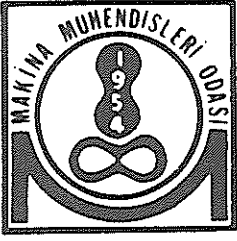
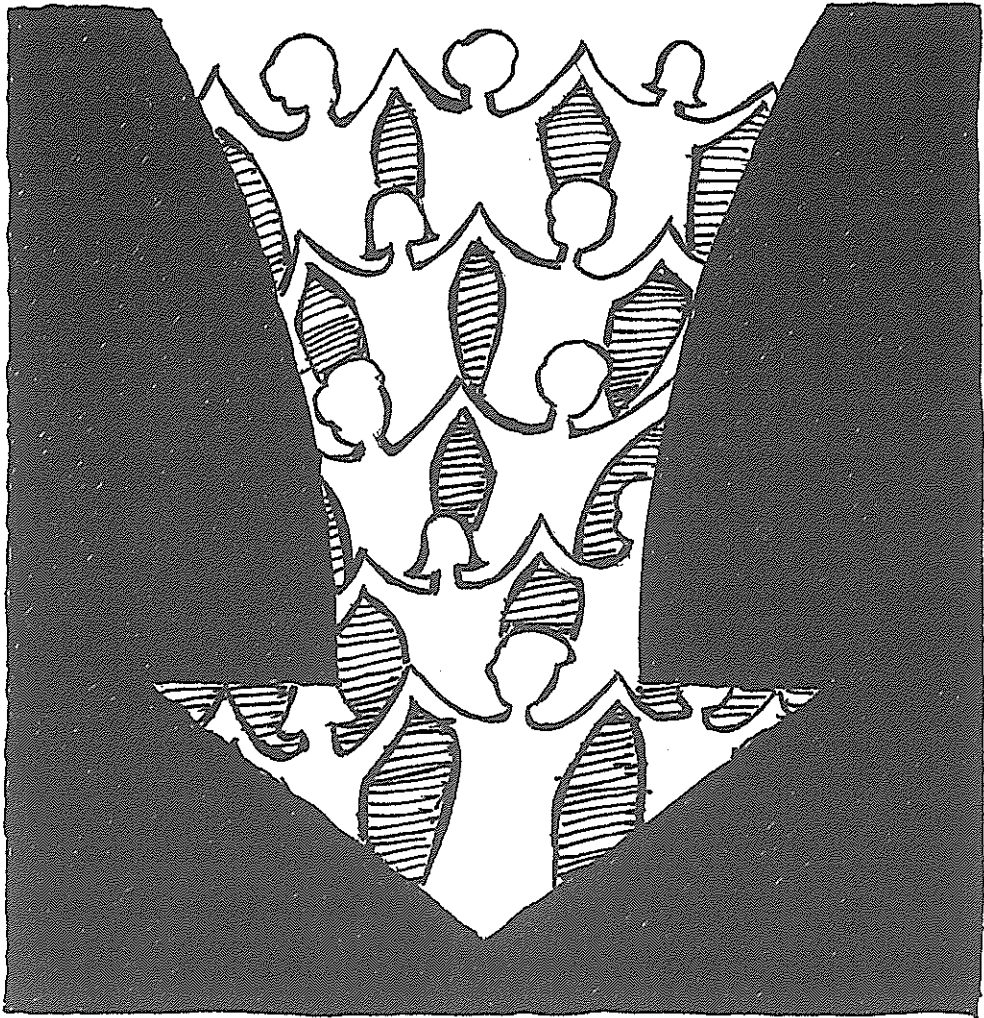

YIL:6 ■ SAYI:36 ■ NİSAN 1992

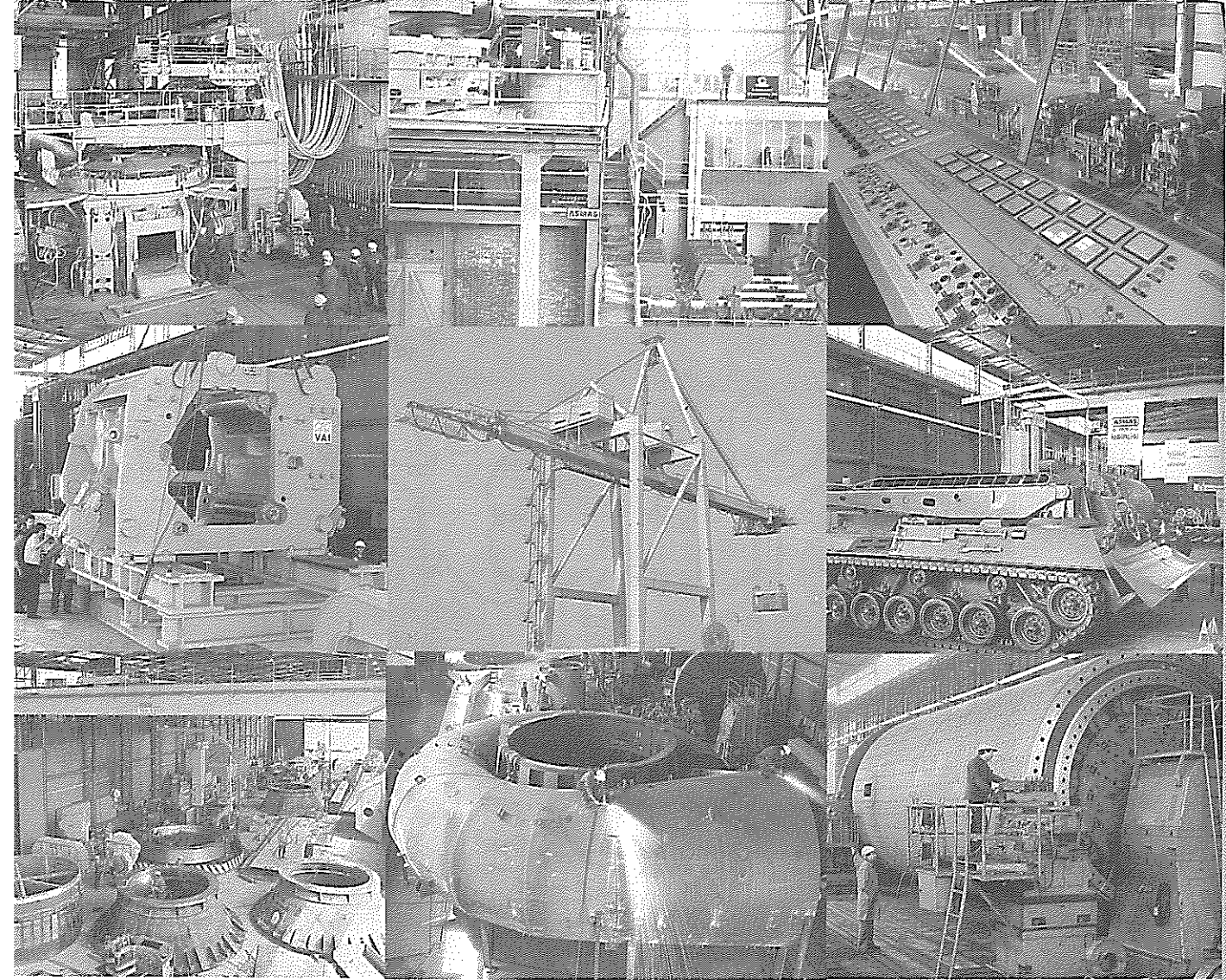
bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

SENDİKALAŞMA

Mühendislik, İmalat ve Montaj Hizmetlerinden Anahtar Teslimi Komple Endüstri Tesislerine Kadar...

ASMAŞ yıllık 15.000 ton ağır sanayi makinaları ve teknolojik çelik konstrüksiyon imalat kapasitesi ile başta;

- Demir Çelik Sanayi
- Çimento Sanayi
- Savunma Sanayi
- Enerji üretimi sektörü
- Kağıt Sanayi için

makine ve teçhizat üretmekte, komple tesis kurmaktadır.

Ayrıca çeşitli sanayi dalları için;

- Liman ve konteyner vinçleri, ağır tonajlı gezer köprülü vinçler
- Hidrolik ve termik santrallerin daimi teçhizatı
- Kömür değirmenleri
- Büyük tip redüktörler, presler, makaslar vs. gibi özel makina ve teçhizat
- Teknolojik çelik konstrüksiyon üretmektedir.

ASMAŞ; yoğun bilgi birikimi, uyguladığı çağdaş teknoloji, tesisleri, çalışanları ve bugüne kadar gerçekleştirdikleri ile Türk Sanayinin hizmetinde olmaktan kıvançlıdır.

ASMAŞ®

TÜRK SANAYİNİN HİZMETİNDE.

Merkez : Gazi Bulvarı 66-5 İZMİR Tel: (51) 14 80 55 Fax: (51) 25 84 01

Fabrika : Ankara Yolu 25. km. Keleşözü - İZMİR Tel: (5181) 1260 Fax: (5181) 1076

bülten

NİSAN - 1992

Yıl: 6 Sayı: 36

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Ali GÜNGÖR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Fahri KUTLUAY

Genel Yayın Yönetmeni:
Nilgün BAYDAN

Bülten Yayın Komisyonu:
Ali Rıza KAT
Tansel TÜRKMEN
Nilgün ATALAY
Deniz ŞENER
Oğuz İNCEOĞLU

Dizgi: **Rifat Güler** Tel: 39 13 75
Baskı: **Altındağ Matbaası**

Yönetim Yeri:
Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak / İZMİR
Tel: 22 08 11 - 21 74 68
Fax: 22 60 39

Baskı sayısı:
4500

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına, TMMOB Maki-na Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir.

Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir.

Bültene gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar, yazarlarına geri verilmez.

1992 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak	2.000.000.-TL
İç Kapaklar	1.500.000.-TL
İç sayfalar	
Tam Sayfa	1.000.000.-TL
1/2 Sayfa	500.000.-TL
1/4 Sayfa	250.000.-TL

Fiyatlara KDV eklenir.

KAPAK:
Tufan ARKAYIN

bülten'den

KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKALAŞMA SÜRECİNDE

Türkiye'de ücretli olarak çalışan 7.5 milyon kişinin yaklaşık 3 milyonu kamu kesimindedir. Bu çalışanların 1.8 milyonu memur, 270 bini sözleşmeli personel, 895 bini ise işçi statüsündedir.

Bunların arasında azımsanamayacak oranda bulunan mühendis ve mimarlar 1960'lı yıllara kadar ekonomik yönden göreceli olarak diğer ücretli çalışanlardan daha iyi konumdaydı. 1970'li yıllardan başlayan ve özellikle 1980'li yıllarda ekonomide izlenen enflasyonist politikalarından sanayileşmenin olumsuz etkilenmesi sonucu mühendis ve mimarların toplumdaki konumu gerilemiştir. Bu durum, üyelerimizin işyerlerinde mesleki bilgi ve deneyimlerine göre değerlendirilmediği gözlememizle sonlanmıştır. 20 Ekim milletvekili seçimleri sonrası ortaya çıkan süreçte, kamuda çalışan mühendislerin ve mimarların yitirdikleri konumu yeniden kazanmaları için bugün güne göre daha uygun koşullar ortaya çıkmıştır. Üyelerimizin bu koşulları iyi değerlendirmesi gerektiğine inanıyoruz.

Bu dönemde öğretmenler ve Belediyelerdeki kamu çalışanlarının sendikal haklarını kazanmaları doğrultusunda sürdürdükleri mücadele, diğer kamu çalışanlarına da olumlu yansımaktadır.

Bölgemizde, Odamızın işyeri ve il/ilçe temsilcilik seçimleri sürecinde, kamu işyerlerine yaptığımız ziyaretlerde bu durumu açıkça gözlemlemekteyiz.

Bu toplantılarda üyelerimizin, sendikal haklara sahip olma konusunda gösterdikleri hareketlilik sevindiricidir. Bu hareketliliğin ivmesinin artması yönünde Odamız önemli katkılarda bulunmalıdır.

Her yıl Ocak ve Temmuz aylarında ücretlerinin yeniden belirlenmesi sırasında yaşanan sessiz bekleyişin önümüzdeki günlerde son bulması dileğimizeyiz.

Kamuda çalışan üyelerimizin sendikal haklarının kazanımları mücadelesinde yanında olduğumuzu, çok yönlü destek vereceğimizi bir kez daha vurgularız.

ÇÖZÜMDE DEMOKRATİK YÖNTEMLER ARANMALIDIR

Son günlerde ülkemizin Güneydoğu bölgesinde, insan hakları ve demokrasi yönünden, demokratikleşme sürecini olumsuz etkileyecek, son derece kaygı verici gelişmeler yaşanmaktadır.

Güneydoğu bölgemizde yıllardır, katlanarak artan ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının çözümünde, tüm sorunların çözümünde olduğu gibi demokratik yöntemler geçerli olmalıdır.

Aksi halde sorunları demokratik olmayan şiddete dayalı yöntemlerle çözümlenme çabası, toplumsal gelişmenin önünü kesecektir.

Bu yöntemlere 12 Eylül sonrasında başvurulmuş, ancak sorunun katlanarak büyümesine engel olunamamış ve sorun 21 Mart Newroz kutlamalarıyla doruğa ulaştırılmıştır.

12 Eylül koşullarının yarattığı ortamda o günün siyasal iktidarınca başvurulan "çözüm yöntemi" bugünün koşullarını hazırlamıştır. Günümüz siyasal iktidarının, bu deneyimlerin ışığında önümüzdeki süreçte benzer çözümlerinden uzaklaşması gerekmektedir. Bugün ülkemizde böylesi acı sonuçlar doğuran sorunun çözümü, salt hükümetin değil tüm partilerin sivil toplumsal örgütlenmelerin, duyarlı tüm kişi ve kuruluşların sorumluluğundadır.

Öncelikle bu sorumluluğun paylaşılmasında hükümetin önemle dile getirdiği "şeffaflık" ilkesi sözde kalmamalıdır.

Ancak başta TRT olmak üzere tüm kitle iletişim araçlarının gelişmeler karşısındaki tutumu kamuoyunda sağduyulu yaklaşımların oluşumunun önüne geçmektedir.

Bölgedeki gelişmeler topluma tüm açıklığıyla yansıtılmalıdır. Bölgeye barışın egemen olabilmesi, daha fazla can kaybı olmaması için şiddete dayalı yöntemler ivedilikle son bulmalıdır.

İŞYERİ TEMSİLCİLERİ BELİRLENİYOR

Şubemize bağlı işyeri temsilcilerinde yeni çalışma döneminde görev yapacak temsilci ve yardımcılar belirleniyor. Bu nedenle Şubemiz etkinlik alanında 5 mühendisi aşan işyerleri ziyaret ediliyor. Şube Yönetim Kurulumuzun çalışma programı doğrultusunda işyeri temsilcilikleri, temsilci ve yardımcılar üyelerimizin çoğunluğunun görüşleri alınarak belirleniyor. Bu yardımcılar üyelerimizin Oda çalışmalarına, mesleki, ekonomik ve özlük sorunlarına ilişkin görüş ve önerileri alınıyor, tartışmalar yapılıyor.

Oda Genel Kurul Toplantısı'nın ardından bir plan çerçevesinde yapılan işyeri toplantılarında işyeri temsilcisi ve yardımcısı, bazı işyerlerinde "gizli oylama veya açık oylama" yöntemi ile belirlenirken, bazı işyerlerinde ise seçime gereksinim duyulmadan üyelerin görüş birliği sağlanarak belirlenmektedir.

İşyerinin çalışma konumu nedeniyle işyeri toplantısının yapılamadığı işyerleri de bulunmaktadır. Bu işyerlerinde üyelerimiz, kendi aralarında yaptıkları görüşmeler çerçevesinde belirledikleri temsilci ve yardımcılarını

ni belirten, imzalarını içeren bir Formu, Şubemize iletmektedir.

Üyelerimizin Oda çalışmalarına aktif katılımını hedefleyen işyeri temsilcileri Oda örgütlülüğümüzün gelişmesine önemli katkılarda bulunmaktadır.

Mart ayı içinde görev alan işyeri temsilci ve yardımcılarının listesi aşağıdadır. Nisan ayı içinde de işyeri temsilcileri belirleme çalışmaları sürecektir.

Yeni dönemde görev alan işyeri temsilci ve yardımcılarının başarılar diler, geçmiş dönemde görev yapan işyeri temsilci ve yardımcılarının Oda çalışmalarına yaptıkları katkılardan dolayı teşekkür ederiz.

İŞYERİ TEMSİLCİ VE YARDIMCILARI: GÖKTEPE

Erdoğan Yılmaz / İşyeri Temsilcisi
Mustafa Selbes / Temsilci Yard.

İDÇ

Ergün Güvezne / İşyeri Temsilcisi
Lütfi Özsoyeller / Temsilci Yard.

TEBA BOSAŞ

Tijen Çıdamlı / İşyeri Temsilcisi
Erdoğan Kolcubaşı / Temsilci Yard.

pılan protokoller sonucunda, asansörlerin periyodik kontrolleri Nisan ayında başlayacaktır.

Bu amaca yönelik olarak Mart ayı içinde 24 Makina mühendisi ve 17 elektrik mühendisinin katılımı ile, kontrollere yönelik eğitim ve bilgilendirme toplantıları gerçekleştirildi. Toplantılara, Makina mühendisi Engin Turgay ve elektrik mühendisi Onur Ercan eğitmen olarak katıldılar.

CEVHER MAKİNA

Hüseyin Çukur / İşyeri Temsilcisi
Abdülkadir Gülçin / Temsilci Yard.

LUCAS DİZEL

Ramazan Tümer / İşyeri Temsilcisi
S. Ali Öztok / Temsilci Yard.

JANTAŞ

Tahir Çetir / İşyeri Temsilcisi
Hasan Yıldırım / Temsilci Yard.

ALAYBEY TERSANESİ

İsmet Ergezgin / İşyeri Temsilcisi
Nurhan Pınardağ / Temsilci Yard.

DESA

Necdet Kahraman / İşyeri Temsilcisi
İsmail Hastürk / Temsilci Yard.

DSİ

Mustafa Şahin / İşyeri Temsilcisi
Hüseyin Obüs / Temsilci Yard.

İZSU

Kemal Kurul / İşyeri Temsilcisi
Bahattin Vardar / Temsilci Yard.

TEBA GÜNKOL

Osman Sipahioğlu / İşyeri Temsilcisi
Sabri Alkan / Temsilci Yard.

DHMI

Turgay Aşkın / İşyeri Temsilcisi
SSYB TAMİRHANE

Murat Başer / İşyeri Temsilcisi
Basri Tokgöz / Temsilci Yard.

CEVHER DÖKÜM

Önder Tarakçı / İşyeri Temsilcisi
İsmet Vatanever / Temsilci Yard.

KAPLAMIN

Fatih Ünlü / İşyeri Temsilcisi
İbrahim Taşçı / Temsilci Yard.

EKTAM MAKİNA

Yılmaz Akhalil / İşyeri Temsilcisi
Can Camcı / Temsilci Yard.

PETROL OFİSİ

Veli Kısaç / İşyeri Temsilcisi

ASANSÖRLERİN PERİYODİK KONTROLU BAŞLIYOR!

Şubemiz ve EMO İzmir Şubesi ile geçtiğimiz yıl Bornova ve bu yıl Karşıyaka Belediyeleri arasında ya-

ARAÇ KAZANDIRMA KAMPANYASI SÜRÜYOR

Geçen dönem, "Araç Kazandırma Kampanyası" sonrucu Sürücü Kursumuza 1974 model bir Murat marka otomobil kazandırmıştık. Bu dönem Sürücü Kursumuzun daha geniş bir kitleye seslenebilmesi eğitim niteliğinin artırılması için ikinci bir araç kazandırmak hedefindeyiz. Üyelerimizi diğer Oda çalışmalarında olduğu gibi bu konuda da katkı koymaya çağırıyoruz. Katkı koyacak üyelerimize şimdiden teşekkür ediyoruz.

SOMA'DA İLÇE TEMSİLCİLİK YÜRÜTME KURULU SEÇİMİ YAPILDI

Soma'da İlçe Temsilcilik Yürütme Kurulu, 22 Mart 1992 Pazar günü saat 14.00'de İlçe temsilcilik binasında yapılan toplantıda belirlendi. Şube Yönetim kurulu asil ve yedek üyelerinden **Fasih Kutluay, Tansel Türkmen, Haluk Altay** ve teknik görevli **Turgay Şirvan**'ın da bulunduğu toplantıya 33 üyemiz katıldı. Kamu ağırlıklı işyerlerinin bulunduğu bölgede üyelerimizin yoğun ilgi gösterdiği toplantıda kamu çalışanı mühendislerin sorunları gündeme geldi ve çözüm önerileri tartışıldı.

Tesisat projesi hizmetini serbest olarak yerine getiren üyelerimizin çalışmaları, mesleğimizin toplumdaki saygınlığının artması yönünden değerlendirilerek proje ve fenni mesul hizmetinde Oda kontrolünün daha iyi yerine getirilmesi istendi. Ayrıca Şube Yönetim Kurulumuzun yeni döneme ilişkin çalışma programının temel ilkeleri dile getirildi.

İlçe temsilciliğimizin etkinlik alanı

içerisinde çalışan üyelerimizin istemlerinin geçen döneme göre daha hızlı ve etkin biçimde yerine getirileceği belirtildi.

Şube Yönetim Kurulu üyelerimiz bu toplantıdan iki gün önce Soma'da işyeri ziyaretlerinde bulunarak Şube ve temsilcilikten beklentileri saptamaya çalışmıştı. Bu üye toplantısında da İlçe Temsilciliği'nde görev yapacak Yürütme kurulu'nun önünde duran görevler, önceki Yürütme Kurulu'nca dile getirildi.

Daha sonra bu görevleri yerine getirecek adaylar belirlendi. Üyelerimiz eğilimlerini "açık oyla" belirterek yeni dönemde görev yapacak üyelerimizi belirlediler. Buna göre Yürütme Kurulu'na,

29245 Rıdvan Veziroğlu

31153 Bennur Gür

15458 Ferit Karataş seçildi.

Yeni seçilen yürütme Kurulu üyelerimize görevlerinde başarılar diliyoruz.

TEMSİLCİLİKLERDEN

UŞAK

Uşak İl Temsilciliğimizin Yürütme Kurulu 15 Nisan 1992, Çarşamba günü saat:13.00'de Belediye-İş Sendikasında yapılacak üye toplantısında belirlenecektir.

DENİZLİ

Denizli İl Temsilciliğimizde 1986 yılından beri görev yapan teknik görevli **Fatih Yaşa** görevinden ayrıldı. Yerine üyemiz **Kahraman Dağdeviren**, 1 Mart 1992 tarihinden itibaren göreve başladı.

MUĞLA

Muğla İl Temsilciliğimizde Odamızın içinde bulunduğu maddi darboğaz nedeniyle 1 Eylül 1991 tarihinden itibaren Şube bütçemizin hizmet karşılığı giderler bölümünden karşılanmak üzere teknik görevli olarak çalışmakta olan **Ertan Serdönmez Muğla İl temsilcilik Yürütme Kurulu'nun önerisi ve Şube Yönetim Kurulumuzun 25 Şubat 1992 tarihli toplantısında aldığı karar gereğince 1 Ocak 1992 tarihinden itibaren tam gün teknik görevli olarak çalışmaya başlamıştır.**

SOMA

Soma İlçe Temsilciliğinde üyelerimizin seçim yöntemiyle belirlendiği Yürütme Kurulu ilk toplantısında görev bölümünü yaptı.

Başkanlığa **Rıdvan Veziroğlu**, Sekreter Üyeliğe **Bennur Gür**, Sayman Üyeliğe **Ferit Karataş** getirildi.

Soma İlçe temsilciliğimizde ücretsiz Temel bilgisayar Kursu 10 Nisan 1992'de başlıyor. 30 ders üzerinden düzenlenecek kurs, Şubenin bilgisayar eğitimcisi üyemiz **Necmi Varlık** tarafından verilecek.

Hafta sonu kursuna katılım için İlçe temsilciliğimize başvurulacaktır.

SOMA'DA "KAMU ÇALIŞANI MÜHENDİS VE MİMARLARIN SENDİKALAŞMASI" KONULU TARTIŞMA

26 Nisan 1992 Pazar günü saat 14.00'de Genel Maden-İş Sendikasında tartışılacaktır. Yıldırım Koç'un katılacağı bu toplantı İlçe Temsilcilik Yürütme Kurulu'nun istemi üzerine Şube Yönetim Kurulu'muzun girişimiyle düzenlenmektedir.

MEHTAP - MÜZİK - DENİZ - BALIK

Geleneksel "BAHAR YEMEĞİ" için bu kez **Aliağa'dayız.**
16 Mayıs 1992 Cumartesi akşamı, birlikteliği ve eğlenceyi seven tüm üyelerimizi bekliyoruz.

Aliağa Can Restaurant'da yapılacak olan gecemiz için ücret 70.000.- TL/kişidir.

Not: Ulaşım Ücretsiz olup, Şubemiz önünden kalkacak otobüsle sağlanacaktır.

“ARAÇ İMAL VE TADİLAT PROJE” KONTROL YETKİSİ ODAMIZA YENİDEN VERİLMELİ

Ülkemizde 20 Ekim seçimleri sonucunda kurulan SHP-DYP Koalisyon Hükümeti ile demokratikleşme sürecinde yeni bir dönem başlamıştır.

İktidarı paylaşan bu partilerin seçim öncesi vaatlerinde, koalisyon protokolünde, 12 Eylül koşullarının anti-demokratik ortamdan uzaklaştırılması yönünde çeşitli konularda olumlu yaklaşımlar yer almıştır.

Özellikle halkın, toplumun yeniden yapılandırılmasına yönelik özelemlerine yanıt olacak biçimde “açıklık” ve “katılımcılık” anlayışları dile getirilmiştir.

Ancak, hükümetin 100 günlük icraatı incelendiğinde bu anlayışın yaşama geçirilmesinde aktif davranılmadığı gözlemlenmektedir.

Ülkemizin oniki yıl içinde siyasal, ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamında içine sokulduğu zor koşullardan çıkabilmesi için bu süre yeterli görülmeyebilir veya gerekçe olarak gösterilebilir.

Oysa bu zor koşullardan çıkılması, toplumun yeniden yapılandırılması heyecanı sürekli kılacak kararların bir an önce alınması ve uygulamaya geçirilmesiyle olanaklıdır. Sürecin hızlandırılması, sivil toplum örgütlerinin katılımı ve katkısı sağlanarak olanaklıdır.

Sivil toplum örgütleri içinde önemli bir yeri olan meslek odalarının, bu oniki yıllık süre içinde, bilgi ve deneyimlerini ülke ve toplumun sorunlarının çöz-

münden yana kullanması engellenmiştir.

Odamızın, ülkemizin sanayileşmesi ve demokratikleşmesine yönelik 1977’li yıllara kadar sürdürdüğü çok yönlü çalışmalarından biri olan “Araç İmal ve Tadilat Proje”lerinin kontrol yetkileri, o günün siyasal iktidarı tarafından durdurulmuştu. Bu yetkiler, asal görevi standartların hazırlanması olan TSE’ye devredilmiştir. 1970’li yılların sonlarına doğru meslek odalarını katılım mekanizmalarının dışına itme, işlevselleştirme anlayışı 12 Eylül ortamında daha da perçinlenmiştir.

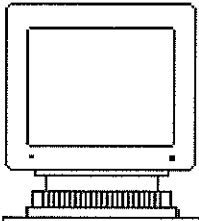
Bu anlayışın ülkemizin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimini olumsuz etkilediği bugün her kesim tarafından kabul gören yaygın bir görüş olmuştur.

Toplumda, “kurum ve kuralların yerli yerine oturularak yeniden yapılandırılmasını” dile getiren hükümetin bu süreçte, meslek örgütlerinin katkı ve katılımını sağlayacak yeni mekanizmalar oluşturması gerekmektedir.

Odamızın çalışma alanı içerisinde yer alan “Araç İmal ve Tadilat Proje” kontrol yetkisi, yeni dönemin gerektirdiği biçimde yeniden donatılarak verilmelidir.

Odamız, bu yetkilere yeniden sahip olmakla işlevsel bir konum kazanacaktır. Bu aynı zamanda toplumun, demokratikleşme ve sanayileşme konularındaki haklı beklentilerinin karşılanmasında ciddi bir adım olacaktır.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ

bilgisayar

KURSLARI

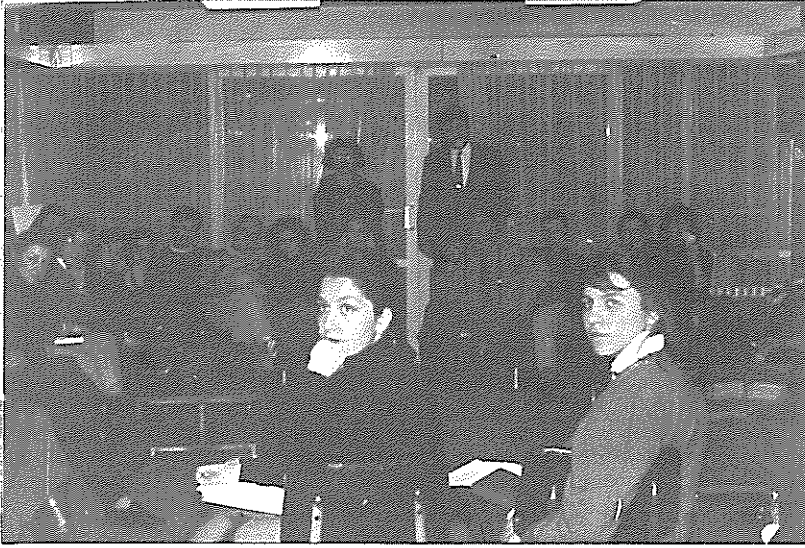
Eğitim Merkezimizdeki üç adet 80386, 1 adet 80286 AT bilgisayarlar ile, 12 kişilik sınıflarda Milli Eğitim Bakanlığı standartlarına uygun olarak;

BASIC-COBOL-DBASE-LOTUS
ACAD-DOS-PASCAL

kayıtlar
sürüyor

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak / İZMİR
(Alsancak Garı karşısı)
Tel: 22 57 56 / 63 27 25

Üyemiz Tansel
Türkmen, 14 Aralık
1991’de
gerçekleştirdiğimiz
Oda Kurulu Yemeği
hediye çekilişinde
kazandığı jantları
Şubemize
bağışlamıştır. Jantlar
Şubemizde satışa
sunulmuştur. İlgilenen
üyelerimiz Şube Teknik
Görevlisi Melih
Yalçın’a
başvurabilirler.
Markası: CMS 43
Özellikleri: 55Jx13H2
Ford (Taunus, Capri,
Escort) için uygundur.

Tekstil Mühendisleri Meslek Dalı Komisyonu kokteyli Tekstil Mühendisleri Odası kurulma süreci başladı

Komisyonumuz 17.2.1992 Salı günü Şube binamızda 55 tekstil mühendisinin katılımı ile bir toplantı düzenlemiştir. Bu toplantının amacı 34. MMO Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda kabul edilen Tekstil Mühendisleri Odası'nın kurulmasıyla ilgili önerenin içeriği ve sonucunda izlenmesi gereken yol meslektaşlarımıza aktarılmıştır. Önergemiz şu şekildedir:

TMMOB Makina Mühendisleri Odası 34. Olağan Genel Kurulu Divan Başkanlığı'na ANKARA

TMMOB 32. Olağan Genel Kurulu tarihine kadar somut ve yeni üye kayıt eğiliminin saptanması ve MMO üyesi tekstil mühendislerinin olumlu üçte iki (2/3) oylarının sağlanması kaydı ile TMMOB 32. Olağan Genel Kurulu'na Tekstil Mühendisleri Odası'nın kurulması için önerge götürülmesini Genel Kurulumuza öneriyoruz.

Kokteyilde Şubemiz Sekreteri Fasih Kutluay yaptığı açış konuşmasında, tekstil mühendislerinin Şube içindeki etkinliklerine, Yönetim Kurulu olarak tam destek vereceklerini belirterek, MMO Genel Kurulu'nda kabul edilen önerge doğrultusunda TMMOB Genel Kurulu'na kadar tekstil mühendislerinin katılımının çok daha hızlı bir şekilde artması gerektiğinden söz etti.

Daha sonra konuşan İzmir Şube Tekstil Mühendisleri Meslek Dalı Komisyonu Başkanı Melike Anıl Bingöl, tekstil sektörünün Türkiye ekonomisindeki yeri ve buna bağlı olarak tekstil mühendislerinin sektördeki konumuna dikkat çekerek sözlerine başladı. Melike Anıl Bingöl, Türkiye'deki örgütlenme yapısı ve MMO içindeki tekstil mühendislerinin mevcut örgütlenme düzeyinden bahsederek bu işleyiş ve Tekstil Mühendisleri Odası'nın kurulmasında izlenmesi gereken tek yol olması nedeniyle 29.2.1992 tarihinde yapılan şu anda bağlı bulunduğumuz MMO 34. Olağan Genel Kurulu'ndan yukarıda söz edilen önerenin verildiğini belirtmiştir.

Tekstil Mühendisliği MDK yeni dönem çalışma hedeflerini ve Tekstil Mühendisleri Odası'nın kurulması için hedeflenen çalışmaları aktarmış ve bu çalışmaların, somut yeni üye

kaydının sağlanması, aktif olarak Oda çalışmalarına katılacak meslektaşların sayısının artması doğrultusunda yoğunlaştırılması gerektiğini vurgulamıştır. Bu çerçevede meslektaşlarımızı etkin katılıma ve üye olmaya çağırmıştır.

Bundan sonra söz alan tekstil mühendisliği MEDAK Başkanı Prof. Dr. Güngör Başer, Tekstil Mühendisleri Odası'nın kurulması sürecinin başladığını, MMO 34. Olağan Genel Kurul toplantısından çıkan kararın önemli bir aşama oluşturduğunu ve Tekstil mühendisleri Odası'nın kurulması için izlenmesi gereken yolun belli olduğunu ve MMO dışındaki örgütlenmelerin böyle bir hedef gösteremeyeceğini belirtti. Tekstil Mühendisliği MEDAK Başkanı Güngör Başer meslektaşlarımızı bu yöndeki çabalara katkı koymaya ve MMO'ya üye olmaya çağırdı.

E. Ü. Müh. Fak. Tekstil Mühendisliği Mezunları Derneği kurucu üyelerinden Y.Müh. Emel Karınca da, konuşmasında derneğin amaçları arasında Tekstil Mühendisleri Odası'nın kurulmasının bulunmadığını ve en önemli amacının E. Ü. Müh. Fak. Tekstil Mühendisliği Bölümü'ne maddi ve manevi destek vermek olduğunu belirtti.

Daha sonra söz alan meslektaşlarımız, Oda kurulması yönündeki gelişmeleri olumlu bulduklarını ve bu amaca ulaşmak için çalışmaların artarak sürmesi, yeterli düzeye ulaşması gerektiğini belirtmişlerdir.

Konuşmaların ardından kokteyle geçilerek, konu sıcak bir ortamda meslektaşlarımız tarafından tartışılmaya devam edildi. Bu katılım çerçevesinde yeni üye kayıtları sağlanmıştır.

Başkan : Melike Anıl Bingöl
Başkanvekili: Filiz Avşar
Sekreter: Bige Bostancıoğlu
Üye: Ender Bulgun
Üye: Emine Ercan
Üye: Füsün Göçtürk
Üye: Hakan İzgin

TEKSTİL MÜHENDİSLERİ BAHAR YEMEĞİ
*Odalasma sürecimizin hızlandığı bu günlerde,
düzenlediğimiz "Bahar Yemeği"ne katılımlarınızı
bekliyoruz.*

Yer: Fuar Ada Gazinosu

Saat: 20.30

Tarih: 9 Mayıs 1992 Cumartesi

Biletler Şubemizden sağlanabilir.

Bugün ülkemizde özel kişi ve kuruluş veya devlete bağımlı olarak çalışan 200 bin civarında mühendis vardır.

1950'li yıllara kadar Memurun Kanunu ve bağlantılı kanunlar tarafından sağlanan gelir, teknik elemanların nitelikli emeğine uygun bir yaşam düzeyine olanak tanıyordu.

1950'li ve 1960'lı yıllarda diğer memurların gelirleri ve toplumsal itibarlarında önemli bir gerileme yaşanırken, teknik elemanlar 4/10195 sayılı Yevmiyeli Teknik Personel Kararnamesi ile ekonomik açıdan doyuruca bir düzeye geldiler.

Ancak, 1970'li ve özellikle de 1980'li yıllarda teknik elemanların gerçek gelir düzeyinde ve ulusal gelirden aldıkları payda önemli gerilemeler yaşandı.

1989, 1990 ve 1991 yıllarında bağtlanan toplu sözleşmelerinden sonra ise, teknik elemanların ve özellikle de kamu kesiminde "memur" veya "sözleşmeli personel" statüsünde istihdam edilen mühendis ve mimarların gelirleri, sendikali işçilerin gelirlerinin gerisine düştü.

ŞİMDİKİ DURUM

Ücretleri arttırmak ve diğer çalışma koşullarını iyileştirme sürecinde hangi etmenlerin belirleyici olduğu sözkonusudur.

Konuya ücretler açısından bakıldığında, bir vasıfsız işçi de, bir tornacı da; bir işyerinde ücretli olarak çalışan bir mühendis de işgücünü satar. Ancak, işgücünü satan herkes aynı ücreti almaz. İnsanların işgüçlerinin niteliği birbirinden farklıdır. Ayrıca aynı nitelikte işgücünün farklı fiyatlarından satışı da mümkündür.

Kişinin eğitim düzeyi, emeğinin niteliği ile yaptığı işin yararının ücretlerinin belirlenmesinde etkili olduğu sanılır. Birçok mühendis ve mimar, böyle bir anlayıştan hareketle, daha niteliksiz, ancak örgütlü işgücünün neden kendisinden fazla ücret alabildiğini kavramakta güçlük çekmektedir. Mühendis ve mimarların sayısının az ama hizmete gereksinimin fazla olduğu koşullarda işgüçlerini örgütsüz de olsa yüksek ücret alarak değerlendirebilirler. Devlet de özel teşebbüs de, işgücünü örgütsüz bir biçimde tek tek kişiler olarak satan mühendis ve mimarı kaçırmamak için, yüksek ücretler verebilirler. Ancak, mühendis ve mimar sayısı arttığında, özel yeteneklere sahip ol-

MÜHENDİS VE SENDİKALAŞMA

Özel sektörde çalışan mühendisler ve mimarlar "hizmet akdi" ile çalışırlar. Diğer bir deyişle "işçi statüsündedirler". Bu nedenle de, işçi sendikalarına üye olabilirler ve olmalarında birçok açıdan büyük yarar vardır.

İsmail KULAKSIZOĞLU
TMMOB Genel Sekreteri

mayanların, tek tek kişiler olarak işgüçlerini yüksek bir fiyattan satma olanağını bulmaları giderek zorlaşmaktadır.

Bugün sayıları hızla artan ve yaşamını, işgücünü satma karşılığı aldığı ücretle sürdüren mühendisler ve mimarlar da işçi sınıfının bir parçasıdır. Teknik eleman sayısının az olduğu koşullarda, örgütsüzken bile işgüçlerini pahalı satabilirler. İşçi sınıfının sendikali kesimlerinin işgüçlerini örgütlü bir biçimde satamadıkları koşullarda, teknik elemanlar diğer işçilerden görece olarak daha yüksek ücretler de alabilirler.

Günümüzde ise teknik elemanların hem gerçek ücret düzeyini arttırabilmesinin hem de ulusal gelirden nitelikli emeklerine uygun bir pay alabilmesinin yolu sendikalaşma, toplu pazarlık ve grev haklarından yararlanma ve meşru çizgide kitle mücadelesi verebilecek güce kavuşmalarından geçmektedir. Bu güç ise, sendikalaşma, toplu pazarlık ve grev haklarına erişebilmeleri için örgütlenmeleri ile eşanlamlıdır.

Bağımlı çalışan mühendisler işgüçlerini ücret karşılığı satmakta ve bu nedenle işçi sınıfının bir parçasını oluşturmaktadırlar. Bu gerçekten hareketle üretim sürecindeki konumlarına uygun, emeklerinin tam karşılıklarını alabilmelerinin yolu sendikalaşmalarından sendikaları aracılığı ile toplu pazarlık yapmalarından ve gerektiğinde grev haklarını kullanabilmelerinden geçmektedir.

ÖZEL SEKTÖRDE MÜHENDİSLERİN VE MİMARLARIN SENDİKALAŞMA HAKKI

Özel sektörde çalışan mühendisler ve mimarlar "hizmet akdi" ile çalışırlar. Diğer bir deyişle "işçi statü-

sündedirler". Bu nedenle de, işçi sendikalarına üye olabilirler ve olmalarında birçok açıdan büyük yarar vardır. Geçmişte mühendisler genellikle sendikalara üye olmadığından ve birçoğu işyerlerinde işveren vekili konumunda olduğundan, toplu iş sözleşmelerinin kapsamı dışında tutulmuştur. Ancak, işveren vekili olmayan mühendis sayısı arttıkça ve mühendisler sendikaya üye oldukça, toplu iş sözleşmelerindeki bu hükümün değişmesi gündeme gelecektir.

Kamu kesiminde çalışan teknik elemanlar üç statüde istihdam edilmektedir.

* 1475 sayılı İş Kanunu kapsamında olanlar,

* 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında çalışanlar,

* 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında olan "sözleşmeli personel",

Kamu kesiminde ücret veya aylık karşılığında çalışan mühendislerin statüsü ne olursa olsun, hepsi de "işgüçlerini" satmaktadır ve işçi sınıfının bir kesimini oluşturmaktadır.

1475 sayılı İş Kanunu kapsamında "işçi" statüsünde çalışan teknik elemanların sendikalaşma, toplu pazarlık ve (buldukları işkolunda özel olarak yasaklanmadıysa) grev hakları vardır.

Bu nitelikli teknik elemanlar 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ile 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'na göre örgütlenebilirler ve diğer haklarından yararlanabilirler. 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'na göre işçiler 28 iş kolunda örgütlenebilirler, ancak aynı kanun, yalnızca belirli bir meslekten olan insanların ayrı sendikalar kurmalarını yasaklamaktadır. Buna göre, 1475 sayılı İş Kanunu kapsamındaki teknik elemanların, örneğin, bir "Mühendisler Sendikası" veya "TEK Mühendisleri Sendikası" kurması yasaktır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında "memur" statü-

sünde çalışan teknik elemanların da sendikalaşma hakkı vardır. Ancak bu hakkın nasıl kullanılacağı, ayrı bir yasayla düzenlenmemiştir. "Memur statüsünde çalışan ücretli teknik elemanların sendikalaşma hakkı, Türkiye'nin onaylamış olduğu uluslararası sözleşmelerden kaynaklanmaktadır.

Bugün yürürlükte bulunan 1982 Anayasa'sında, diğer yasa, yönetmelikler veya tüzüklerde memurların sendikalaşmasını yasaklayan bir hüküm yer almamaktadır. 1982 Anayasa'sının 90. maddesi ise TBMM tarafından usulüne uygun olarak onaylanan uluslararası, sözleşmelerin kanun hükmünde olduğunu belirtmektedir.

TBMM tarafından onaylanan bazı uluslararası belgeler, tüm ücretlilere sendikalaşma hakkı tanımamaktadır. Türkiye'nin üyesi bulunduğu Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkına ilişkin 98 sayılı Sözleşmeside bu niteliktedir. Bu sözleşme TBMM tarafından 1951 yılında onaylanmıştır. Buna göre, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,

* Devletin yönetimi ile ilgili işlerde görevli üst düzey devlet memurları,

* Askerler ve,

* Polisler dışında tüm ücretli çalışanlara, sendikalaşma ve toplu pazarlık hakkını tanımayı bir yükümlülük olarak kabul etmektedir.

ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi'nin T.C. Hükümeti'ne gönderildiği 29 Mayıs 1990 tarihli raporda ise tanınması gereken haklar arasında grev hakkının da bulunduğu açıkça ifade edilmiştir.

Yürürlükteki yasalarda sendikalaşmayı yasaklayan bir hüküm olmadığından, sendikalaşma hakkı kullanılabilir.

Yürürlükteki yasalarda memurların ücretleri ve çalışma koşulları ayrıntılı olarak düzenlendiğinden, ancak düzenleme yapılmayan konularda toplu pazarlık hakkı vardır.

Yürürlükteki yasalarda memurların grev yapması açıkça yasaklandığından, ILO'nun talebine karşın, memurların grev yapması yasaktır.

Buna göre, Türkiye'de genel olarak memurlar ve özel olarak da memur statüsünde istihdam edilen teknik elemanlar sendikalaşma hakkına sahiptir. Ayrıca, bu hakkın nasıl kullanılacağı ayrı bir yasayla düzenlenmemiştir, herhangi bir kısıtlama söz konusu değildir. 2821 sayılı Sendika-

TMMOB'nin üyelerinin çok büyük bir çoğunluğu ücretli olarak çalışmaktadır. Ücretli çalışanların çoğunluğunu da kamuda sendikal haklardan yoksun olarak çalışanlar oluşturmaktadır. İşte bu nedenle TMMOB üyelerinin büyük çoğunluğu sendikal hak mücadelesine duyarlı davranmaktadır. TMMOB SENDİKA DEĞİLDİR, SENDİKA KURAMAZ, ancak üyelerin toplu sözleşmeli, grevli sendikal haklarına kavuşması için yüreklendirici, teşvik edici tutumunu sürdürmektedir ve sürdürmeye devam edecektir.

lar Yasası, yalnızca "işçi" statüsünde çalıştırılanları kapsadığından, bu yasadaki işkolu ayrımları veya meslek ve işyeri esasına dayalı sendika kurulamayacağına ilişkin yasaklar, bugün için memurlar açısından geçerli değildir.

Yeni Hükümet, bu konuda, düzenleyici ve kısıtlayıcı bir yasa kabul etmediği takdirde, memur teknik elemanlar istedikleri türde örgütlenmelere gidebilirler. Bugünkü düzenleme boşluğunda, örneğin şu tür seçenekler mümkündür:

* Tüm işkollarında ve işyerlerinde çalışan her daldaki Mühendis ve Mimarların üye olabileceği Türkiye Mühendis ve Mimarlar Sendikası;

* Bir bölgedeki veya işkolundaki teknik elemanların örgütlenebileceği İstanbul Mühendis ve Mimarlar Sendikası veya Enerji işkolu Mühendisleri Sendikası;

Bir işletme veya işyerindeki teknik elemanların örgütlenebileceği TEK Mühendisleri Sendikası;

* Tüm memurların birlikte örgütlenebileceği seçenekler;

Türkiye Memurlar Sendikası, Enerji İşkolu Memurları Sendikası, TEK Memurları Sendikası.

Dünyadaki genel eğilim, aynı işverenle ücret pazarlığı yapan tüm ücretlilerin aynı sendikal çatı altında bir araya gelmesidir.

Ancak, bu mutlaka tek bir memur sendikası anlamına gelmez. Eğer değişik mesleklerdeki ücretliler ayrı ayrı sendikalar oluştururlarsa bu sendikalar, aynı işverenle ücret pazarlığında güçlü olabilmek için federasyonlar oluşturabilirler veya işbirliği yapabilirler.

Kamu kesiminde "sözleşmeli personel" statüsünde istihdam edilen ücretlilerin durumu biraz daha karmaşık olmakla birlikte son durumda 657'deki sendikal hakları konusunda da farklılıkların ortadan kaldırılacağı beklentisi güçlüdür.

Bu nedenle sözleşmeli personelin sendikal hakları konusu, 657 ve 1475 sayılı yasalar kapsamında de-

ğerlendirilecektir.

Sendikalaşma yolunda ilk aşamayı oluşturan bilgilendirme ve bilinçlenme sürecinde epey yol alınmıştır ve özellikle son bir yıldır mühendislerin sendikalaşmasının gerekliliği panel, sempozyum, bildiri v.b. etkinliklerle dile getirilmiştir. Bundan sonraki görev ise Mühendis ve Mimarlar nasil bir sendika sorusuna cevap bulabilmek olacaktır.

Dünyada ilk sendikalar meslek sendikaları biçiminde ortaya çıkmışlar, zamanla işkolu sendikalarına dönüşmüşlerdir. Bundan da amaç işverenler karşısında güçlü olabilmek, mesleklerarası mücadeleleri ortadan kaldırmaktır. Ancak tüm gelişmelere karşın, sendikacılığın en gelişmiş olduğu ülkelerde bile işkolu sendikalarının yanında meslek ve işyeri sendikalarına yaygın olarak rastlanılmaktadır.

Memur sendikacılığı konusunda evrensel bir model bulunmamaktadır. Anayasal ve yasal düzenlemelerin her türlü sendika seçimini yapma özgürlükleri vardır. Hangisinin en iyi seçimi oluşturacağı konusu toplumsal yapımıza, memurların isteklerine göre belirlenecektir.

TMMOB'nin üyelerinin çok büyük bir çoğunluğu ücretli olarak çalışmaktadır. Ücretli çalışanların çoğunluğunu da kamuda sendikal haklardan yoksun olarak çalışanlar oluşturmaktadır. İşte bu nedenle TMMOB üyelerinin büyük çoğunluğu sendikal hak mücadelesine duyarlı davranmaktadır. TMMOB SENDİKA DEĞİLDİR, SENDİKA KURAMAZ, ancak üyelerinin toplu sözleşmeli, grevli sendikal haklarına kavuşması için yüreklendirici, teşvik edici tutumunu sürdürmektedir ve sürdürmeye devam edecektir.

* TMMOB Sendikalaşma Komisyonu Raporu Jeoloji Mühendisleri Odası Haber Bülteni (Şubat 1992) Metalurji Dergisi (77) ve TMMOB Birlik Bülteni (91/5), Mühendislerin Sendikalaşması (Yıldırım KOÇ) yazarlarından derlenmiştir.

KARAYOLLARI 2. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NDEN HALİS FİNDİK:

“BİR AN ÖNCE MEMUR SENDİKALARINI OLUŞTURMALIYIZ!”

- Karayolları 2. Bölge Müdürlüğü'nde kamu çalışanlarının sendika kurma çalışmalarını ne zaman başladı?

- Karayolları 2. Bölge Müdürlüğü'nde, 143'ü teknik, 49'u idari hizmetlerde olmak üzere 657 sayılı yasaya bağlı 192 personel bulunmaktadır. 5 Şubat 1992 günü bölge içinde 80'e yakın kamu çalışanı toplanarak sendikalaşma konusunu tartıştı. 6'sı teknik eleman 7'si idari hizmetler personelinin bir "Sendika Hazırlık Komisyonu" oluşturduk.

- Sendika Hazırlık Komisyonu çalışmaları ne durumda?

- Öncelikle komisyon kendi içinde görev dağılımı yaparak, sendikalaşma konusunda araştırmalar ve incelemelerde bulundu. 28 Şubat 1992 tarihinde geniş katılımlı bir toplantı düzenlendi. Yapılan araştırma ve incelemeler toplantıya katılanlara aktararak tartışmaya açıldı. Toplantı sonunda komisyonca hazırlanan anket formları dağıtılarak çalışanların bilgi düzeyi ve eğilimleri saptandı.

- Ankete katılım oranı ve sonuçları nelerdir?

- Anket sonuçları, Karayolları 2. Bölge Müdürlüğü'nde sendikalaşma isteminin canlı bir destek bulduğunu gösteriyor. Ankete katılım oranı %80'dir. "Memur sendikasının kurulmasından yana mısınız?" sorusuna, ankete katılanların tamamı "evet" yanıtını vermiştir. Sendika üyesi olmak isteyenlerin oranı ise %98'dir. Ayrıca, sendikaların meslek ayrımı gözetmeksizin, işyeri bazında ve sendikalar yasasının çıkması beklenmeden kurulması yolunda tercihler %90 civarındadır. Çok önemli bazı sorulara verilen yanıtların oranı ise şöyledir:

- Grevli Toplu sözleşmeli sendikadan yana mısınız?

% 94 Evet, % 4 Hayır, % 2 Yanıtsız

- Sendikaların kurulmasında amaç yalnızca ekonomik çıkarlar mıdır?

% 90 Hayır, % 10 Evet

- Memurlarla ilgili yasaların çıkmasında sendikalar etkili olmalı mı?

% 98 Evet, % 2 Hayır

- 657 Sayılı yasanın antidemokratik maddelerinin belirlenmesi ve değiştirilmesi için çalışma yapılmalı mı?

% 95 Evet, %3 Hayır, % 2 Yanıtsız

- Memurların iş güvencelerinin sağlanmasında sendikalar etkin olmalı mı?

% 88 Evet, % 11 Hayır, % 1 Yanıtsız

- Memur maaş artış oranının, işçi maaş artış oranından az olmasının nedeni sendikalarının olmayışı mıdır?

% 91 Evet, % 5 Hayır, % 4 Yanıtsız

Anket sonucunun son derece olumlu olması üzerine Komisyon, çalışmalarına hız vermiştir.

- Komisyon çalışmaları bugün hangi noktadadır?

- Çalışanların ve ankete katılanların dilek ve önerileri doğrultusunda bir tüzük taslağı hazırlanarak, komisyonda tartışmaya açıldı. Tüzük taslağı komisyondan geçtikten sonra tüm memurların tartışmasına açılacak; tüzük son şeklini aldıktan sonra sendikanın kurulması için gerekli başvuru yapılacaktır.

- Sızce memur ve işçi sendikası birleşmeli mi?

- Bir başkasına ait işyerinde çalışan, bu işyerinin sahibine işgücünü (günün, haftanın, yılın belirli süresini) satan, bu belirli süre içinde işyeri sahibi hesabına mal veya hizmet üreten ve bu işgücü satışı sonunda elde ettiği ücret veya aylık geliriyle yaşamını sürdüren insanlar işçi sınıfını oluşturur.

Bu tanıma göre, memur statüsünde olan personel de işçidir ve işyeri bazında işçi ve memur sendikaları birleşmelidir. Ancak günümüz yasaları ile bu mümkün değil. Bize düşen görev, bir an önce memur sendikalarını oluşturmak ve sendikal haklarımızı elde etmektir.

- Sayın Fındık verdiğiniz bilgiler için te-

DSİ 2.BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NDEN DOĞAN ALBAYRAK:

“TMMOB daha etkin rol oynamalı”

- DSİ 2.Bölgede 657 sayılı yasaya bağlı kamu çalışanlarının sendika kurma çalışmaları ne zaman başladı?

- 22 Aralık 1991 günü düzenlediğimiz ve bölge çalışanlarımızın yoğun katılımıyla gerçekleşen toplantıda, sendikalaşma çalışmalarını yürütmek üzere bir komisyon oluşturduk. Komisyon, 18 Ocak 1992 günü ikinci bir toplantı düzenleyerek, demokratikleşme ve demokratik toplumun aslı unsuru olarak örgütlenmenin ve örgütlenme modeli olarak da sendikalaşma konusunu tartışmaya açtı. Sendikalaşma konusunda, eğilimleri belirlemek üzere bir anket düzenledik.

- Ankete katılım oranı ve anket sonuçları hakkında bilgi verir misiniz?

- Ankete 268 kişi katıldı. Anket sonuçları henüz kesinleşmemiş olmakla beraber % 100'e yakın bir oranla, 657 sayılı yasaya bağlı personel sendika kurulmasından yana. Ankete katılanların % 60'ı işçi ve memurların tek bir çatı altında sendikalaşmasına olumlu cevap vermişler. Mühendislerin % 55'i teknik elemanların ayrı bir sendika kurması şeklinde görüş bildirirken, tüm memurların birlikte örgütlenmesinden yana görüş bildirenlerin oranı % 67'dir.

- Teknik elemanların meslek sendikacılığını tercih etmelerinin nedeni nedir sizce?

- Kuruluşumuzda çalışan mühendis ve mimarların % 55'i mesleki temele dayalı sendikalaşma konusunda ısrarlıdır. Bunun en önemli nedenlerinden birisi mühendisliği bir meslekten çok bir sosyal statü olarak algılamalarından kaynaklanmaktadır. Mühendislik mesleğini sosyal statü olarak görmek, diğer meslek gruplarından ayrı sendikal örgüt yapısı oluşturmak, çalışanlarla işveren arasındaki çelişki yerine

mesleklerarası çelişkileri ön plana çıkaracaktır.

- Komisyonunuzun çalışmaları nasıl devam edecek, neler yapacaksınız?

Yaptığımız anketin kesin sonuçlarını önümüzdeki günlerde alacak ve çalışmalarımızı aldığımız sonuçlara göre yönlendireceğiz. Nisan ayı içinde genel üye toplantısı düzenleyerek bilgilendirme çalışmalarına devam edecek ve kurucular kurulunu seçimle belirleyeceğiz.

Üzerinde önemle durduğum ve belirtmek istediğim bir konu var. Sendikalaşma konusunda, TMMOB ve bağlı Odalara önemli görevler düşmektedir. TMMOB meslek odası olarak aslı işlevlerini yaparak, üyelerinin ekonomik ve özlük haklarını da korumak için çaba sarfetmektedir. Oysa mühendis ve mimarların işkolları şeklindeki sendikalarda ekonomik ve siyasi sorunlarını çözmeleri meslek odalarının aslı işlevlerini çok daha iyi yapabilmelerine neden olacaktır.

TMMOB toplumun demokratik yapısının güçlenmesinde, katılımcı demokrasinin oluşmasında etkin rol oynamalıdır. Demokratik toplumun önemli öğelerinden çalışanların sendikal örgütlenmesinin TMMOB'ca desteklenmesi, kısa zamanda üyelerin bilinç düzeylerinin yükseltilmesi doğrultusunda çeşitli bölgelerde sempozyum, forum ve panel etkinliklerini yoğunlaştırması, üyelerinin sendikal örgütlenmesini kendilerinin yaşama geçirmesi gerektiğini bir kez daha vurgulamalı, sendikal örgütlenmenin TMMOB'dan beklenmemesi gerektiğini, bu konuda her türlü yardımı yapacaklarını fakat sendikalarını çalışanların kendi çalışma koşullarına göre kurmaları gerektiğini kitlelere anlatmalıdır.

- Sayın Albayrak verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz.

DOĞRUDAN ÜRETİME YÖNELİK YATIRIM MALLARI MAKİNA İMALAT SANAYİNİN GELİŞMESİ VE GÜÇLENDİRİLMESİ İÇİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

Kendine yetecek bir Türkiye hedeflenmeli

Atilla TÜRKÖZ

ASMAŞ Pazarlama Müdürü

Türkiye; geldiği bu noktada, hızla sanayileşmeye yönelmek ve bunu da büyük ölçüde, kendi Ulusal Sanayisine dayandırmak zorundadır.

Bu nedenle, kalkınmanın lokomotifini olan Makina İmalat Sanayimizin gelişip güçlendirilmesi ve bu sürecin bir an önce başlatılması gerekmektedir.

Özellikle Doğu Bloku ülkelerinin piyasaya aktif olarak çıkmaları ve dünyanın gelişmekte olan birçok ülkesinde makina ihracatının özellikle teşvik edilmesi nedenleriyle bu alanda rekabeti imkansız kılmaktadır.

Buna mukabil Türkiye'deki uluslararası ihalelere teklif veren yerli makina imalatçısı firmalara şu etapta rekabette şans sağlayacak bir unsur dahi söz konusu değildir.

Halbuki doğrudan üretime dönük yatırım malları makina ve teçhizat imal eden ve tesisler kuran kuruluşların;

- İyi fiyatlarla iş almaları ve çok iş yapmaları,

- Bu sayede gelişmeleri, kalitelelerini yükseltmeleri, kapasitelerini art-

tırmaları ve uzmanlaşarak çoğalmaları,

- Gerek doğrudan ihracata yönelerek, gerek Batı Teknolojileri ile eşdeğer ölçülerde iş yapmaya zorlanmaları,

- Bu suretle teknolojilerini geliştirmeye zorlanmaları ve giderek teknoloji üretebilmeleri, gerekmektedir.

Geçmiş yıllarda bu sektöre zaman zaman prim, fon vs. şeklinde bir takım destekler söz konusu olmuş ve bu firmalar belli ölçülerde bunlardan yararlanabilmişlerdir. Ancak malumunuz üzerine; bu tür prim, fon vs.lerin genel olarak kaldırılması nedeniyle böyle bir imkan artık söz konusu değildir.

Bu durum; yerli firmaların Türkiye'deki uluslararası ihalelerde ve ihracatta birçok avantaja haiz yabancı firmalarla rekabet şansını yok etmektedir.

Ülkemizdeki bu bakış açısının sonucu; petrol ithalatında daha fazla makina ithal edilmekte; net katma değeri er yüksek olan makina imalatı sektörü gelişmemektedir.

İmalat sanayi üretim bileşimi tablosu yatırım malları ile ilgili olarak ülkemizi, gelişmiş ülkelerle mukayese

imkanı vermektedir.

Bu tabloya göre Türkiye İmalat Sanayi daha çok tüketim malları ile nispeten ara malları üzerinde yoğunlaşmıştır. VI. BYK Planı döneminde de bu ağırlığını koruyacağı anlaşılmaktadır. Gelişmiş ülkelerdeki imalat sanayi'nin bileşenlerinin değerlerine baktığımızda bu ülkelerdeki tüketim ve yatırım malları değerlerinin Türkiye imalat sanayi bileşen değerlerinin tersi olarak olduğu görülmektedir.

Yani Türkiye'deki tüketim malları bileşeni %44 iken gelişmiş ülkelerde %20;

Türkiye'deki yatırım malları bileşeni %13 iken gelişmiş ülkelerde %45 olmaktadır.

Bu nedenle; Bu sektörün net katma değeri en yüksek olan sektör olmasına göz önüne alınarak aşağıdaki tedbir ve önerileri sunulmaktadır.

A. Türkiye'deki uluslararası ihalelerde; Doğrudan üretime dönük yatırım malları üreten yerli firmaların tekliflerinin değerlendirilmesinde bir yerli tercih (Domestic Preference) sağlanmalıdır. Diğer bir tabirle prim vs. yerine yerli makina firmaların tekliflerinin değerlendirme esnasında belli bir oranda düşük kabul edilmesi veya teklif tutarlarının 1'den küçük bir katsayı ile çarpılarak değerlendirilmesi ve yabancı tekliflerle bu şekilde mukayesesi söz konusu olabilmelidir.

Uluslararası ihalelerde değerlendirme esnasında "Yerli Tercih" uygulaması yeni bir uygulama olmayıp; Dünya bankası kredili uluslararası ihalelerle yerli firmalara %15 tanınmakta olup; Dünya Bankası'nın kredi koşullarıyla ilgili kitabında bir madde olarak yer almaktadır. Ayrıca ilişki içerisinde olduğumuz tüm uluslararası firmaların bilgilerine göre birçok ülke maksimum yerli imalatı şart koşmaktadır.

İkinci olarak; İDB - İslam Kalkınma Bankası kredili ihalelerde Banka üyesi müslüman ülkelerin üretime doğrudan yönelik makina teslimatları değerlendirme esnasında %15 oranında düşük tefakki edilerek mukayese edilmektedir.

Bu nedenle; Türk Ticaret Kanunundaki vergi mevzuatı da göz önüne alınarak ülkemizdeki uluslararası ihalelerde; doğrudan üretime dönük yatırım mali olan makina ve ekipmanlar için az %27 (yüzde yirmiyedi) oranında bir değerlendirme avantajı sağlanmalıdır.

TABLO I

TÜRKİYE			
Üretim	1984	1989	Gelişmiş Ülkeler
Tüketim Malları	45.7	44	20
Ara Malları	40	40	35
Yatırım Malları	13.4	15	45

* Kaynak : Sanayi ve Ticaret Bak. Yatırım Malları ve Makina İmalat Sanayi Araştırma (Ocak 92)

Ayrıca "ihracat sayılan satışlar" kapsamına giren teslimatlarda doğrudan ihracatta sağlanan diğer desteklerin yanı sıra kredi desteğinin aynen uygulanması yerinde olacaktır.

B. İhracaatta; Aynı rekabet koşullarının dikkate alınması ile ihracat FOB bedelinin en az %15 (yüzde onbeş) oranında teşvik primini karşılayacak şekilde bir takım tedbirler alınması yerinde olacaktır. bunlar;

- Yatırım mali makina ithalatında uygulanacak bir kesinti ile özel bir fon oluşturulması,

- İşçilik maliyetlerinde önemli bir pay tutan vergi ve SSK primlerinin kısmen özel fondan karşılanması,

- Kamu kuruluşlarından sağlanan enerji ve hammadde girdilerinin kısmen özel fondan karşılanması, şeklinde olabilir.

Ayrıca doğrudan üretime yönelik makina ihracatında EXİMBANK'ın orta ve uzun vadeli özel ihracat kredisi olanaklarının getirilmesi şarttır.

C. Makina imalatı ve yatırım malları sanayiinde imalat; genelde sipariş ve taahüt şeklinde yapılır pazarlık veya ihale sonucu verilen bir sipariş söz konusu olduğundan; maliyet yönünde rekabetin önemli ölçüde var olduğu bir yarış söz konusudur. Ana müşteri genellikle yatırımcı kamu, özel statüde kamu (Erdemir, Sivas Demir Çelik, vs.) ve büyük özel sektör kuruluşlarıdır. Buralardaki ihalelerle maliyetin altında teklifler verilebilmekte dolayısıyla düşük fiatla ihaleyi alan firmalar kalitesiz imalat yapmaktadırlar.

Bu nedenle ihale kaliteli ve gerçek garantili imalat yapan kuruluşlara verilmelidir. Bu nedenle deneyim,

kaliteli imalat, servis, yedek parça vs. gibi hizmetlerdeki başarılarına göre firmalar için özel siciller oluşturulmalı ve bunlar ihalelerde göz önüne alınmalıdır.

D. İşin nevi gereği çok önemli olan ve özel bir ihtisas isteyen pazarlama faaliyetleri devletin de yardımı ve desteği ile çok daha aktif organizasyonlarla yürütülmelidir. Bu konuda eski Doğu Bloku ülkelerindeki maliyetlerdeki değişim ve Güney Kore, Portekiz vs. gibi rakip ülkelerle dikkatle izlenmeli ve yeni pazarlama stratejileri geliştirilmelidir.

Bunun yanında; bu alandaki sanayi potansiyelimiz iyi bir şekilde tespit edilmeli, eksikliklerimizin giderilmesi için gerekli tedbirler alınmalı ve İYİ BİR TANITIM gerçekleştirilmelidir.

E. Üretimin her safhasında kalite kontrolün ele alındığı "Toplam Kalite Kontrol" kavramı olarak kalmamalı ve global olarak uygulanmalıdır.

F. Üniversite sanayi işbirliği ile beraber AR-GE faaliyetleri geliştirilmeyi, teknoloji transferi konusunda ilgili pazar araştırmaları titiz bir şekilde yapılmalı bunun için kamu ve özel sektör uzmanlarından oluşan bir **denetleme kurulu** oluşturularak makina mühendisliğinin başta elektronik, otomasyon olmak üzere metalürji, elektrik vs. gibi disiplinlerle ilişkileri altında modern teknoloji sürekli olarak izlenmelidir.

G. Geçmiş yıllarda teşvik belgeli yatırımlarda zaman zaman duyulan istismarları önlemek için; Sanayi Bölge müdürlüklerinin yanısıra özel yatırım denetim kurulları oluşturulmalıdır.

H. Bu konu özel olarak ele alınmalı ve ilgili bakanlıklar, Tübitak, TSE, MİB, Sanayi Odası, MMO vs.' oluşan bir heyet teşkil edilmeli ve bu heyet giderek bir enstitüye dönüştürülmelidir.

Yatırım malları ithalatı olan Md. 2 Makina Sanayi ve Mdb 03 elektrikli makineler ithalatı;

1988'de 3.475 Milyar Dolar

1989'da 3.217 " "

1990'da 5.324 " "

olmuştur. Görüldüğü gibi 1990 yılında ve diğer yıllarda sadece 84.00 makina ithalatı petrol ithalatından daha fazla veya aynı seviyede olmuştur.

Burada her yıl ithal edilen makinelerin en az 1 milyar dolarlık bir kısmı ülkemizde yapılan veya yapılmakta olan makinelerdir.

Dolayısıyla sadece bu anlamda bir tasarrufun yapılması için; bu sektörün gelişmesinde bir kaç yıl içinde 1 milyar Dolar planlı bir şekilde harcanmış olsaydı; sektör şu anda ithalat yapılan ülkelerle yarışır durumda olabilirdi.

Gelişmişlik derecesi için daha çok kişi başına kg olarak demir çelik üretimi kriter olarak ele alınır.

Bizce makina imalat sanayi üretim seviyesi bu anlamda önemli bir 2nci kriter olarak ele alınmalıdır. Dünya ticaretinde makina imalat sanayi ilk sırayı almakta ve ABD, Almanya, Japonya, İngiltere, Fransa, İtalya ve Kanada dünya makina ihracatının %72'sini gerçekleştirmektedir. (Bakınız, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Yatırım Malları ve Makina İmalat Sanayi Araştırması 1992 Ocak)

Ülkemiz ise yatırım malları ve makina sanayi ihtiyacının %80'nini ithalat ile karşılamaktadır. Ülkemiz; üretim, katma değer, yatırım ve istihdam açılarından bu sektörde geride kalmıştır.

Bu sektörün en iyi korunduğu Japonya'daki uygulamalar etüd edilmeli ve Türkiye Koşullarına uygun KORUMA TEDBİRLERİ getirilmelidir.

Makina imalat sanayinin en gelişmiş ülkeler dahil, birçok ülkelerde en büyük desteklerle korunduğu günümüz dünyasında ülkemiz için hayati önemi nedeniyle; yukarıdaki ana hususların bir MİLLİ hedef bilinerek ivedi olarak ele alınması, 2000'li yıllarda doğru kendi kendine YETEK bir Türkiye için gereklidir.

ANA SANAYİ DALLARDA İTHALAT (*)
TABLO 2

AÇIKLAMA	1988	1989	1990	1991**
01 Petrol ithalatı	2.434	2.455	3.518	1.301
02 Makina Sanayi	2.400	2.188	3.754	1.624
03 Elektrikli makineler	1.075	1.029	1.570	0.857
04 Taşıt Araçları	0.690	0.795	1.603	0.679

* Kaynak : DPT - Ana ekonomik göstergeler -1991

** İlk altı ay

MATEMATİK VE KÜLTÜR

Prof. Dr. Ahmet Fahri Özok

İTÜ İşletme Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölüm Başkanı

Bilgimiz sınırları içinde, tüm evrende insan beyninden daha karmaşık ve daha mükemmel bir yapı yoktur. Bu yapının en önemli eseri ise matematiktir. Bir başka deyişle matematik, insan beyninin en üst düzeyde kendi kendisiyle hesaplaşması, sorduğu sorulara mantık kuralları içinde yine kendi kendine cevap aramasıdır. Kültür ise, sosyal antropolojinin en önemli konusu olarak tarih boyunca daima matematikle iç içe olmuş, toplumların yaşam biçimleri ve entellektüel faaliyetleri konusunda önemli ipuçları vermiştir. O halde bu iki konuyu kendi özellikleri içinde ve karşılıklı etkileşimlerini de göz önüne alarak incelemek zevkli bir uğraşı alanı olacaktır.

Matematik, mantıksal yapısının dışında şiiri, felsefesi ve iç ahengi yeterince anlaşılmadığı sürece sadece sayılar ve semboller yığını olarak algılanmaktan öte gidemez. Oysa ki olağanüstü güzelliği ve yalınlığı, ona tüm bilimlerin üstünde her zaman ışıklarla donanmış, insana heyecan veren gizemli, yüce bir özellik kazandırmaktadır.

Matematik, insanlığın yarattığı en basit sistematik disiplin olarak gerçeğin çok sınırlı bir bölümünde yoğunlaşmıştır. Örneğin; üç ağaç ve üç elmanın ortak özelliği olan üç sayısı ağaç ve elmanın biyolojik özellikleri ve karmaşık iç yapısından tamamen bağımsız olarak elemanter bir özellik gösterir. Matematikçi hareket noktası olan kavramların (aksiyomlar) basitliği onun bu kavramlar hakkında ortaya koyduğu temel teoremlerin de elemanter olmasını gerektirir. Ancak bu, matematikçi çok kolay ve basit olduğu anlamına da gelmez. Örneğin, sayı nedir diye bir soruyla karşılaşsak cevabın kolay olmadığını görürüz. O, özel sembeller aracılığıyla somut olguları bile soyut terimlerle dile getirerek bize genele açılabilme gücünü verir. Evrensel geçerlilik, matematikçi güneşin ışıklarını güneşe yansıtan pırıl pırıl güzelliğidir.

ŞAİR VE MATEMATİKÇİ

Matematik ve matematikçinin ne olduğu konusu eski uygarlıklardan günümüze değin birçok düşünürü uğraştıran bir alan olmuştur. Werstrass, matematikçi için şöyle diyor: "Bir nevi şair olmayan bir matematikçi, hiçbir zaman mükemmel bir matematikçi olamaz." Russel ise matematik için şunları söylüyor: "İyi ba-

kıldığı zaman matematik, sadece doğruyu değil yüce bir güzelliği de içerir. Soğuk ve görkemli bir güzellik; heykellerdeki gibi doğamızın zayıf taraflarına hitap etmeyen resmin ve müziğin süslü taraflarına sahip olmayan, fakat ulu bir safiyeti olan, en büyük sanatın erişebileceği en büyük mükemmeliyete erişebilen bir güzelliktir."

Tükenmez bir konu olan matematik üzerinde saatlerce konuşulabilir, ancak onu özelle şöyle tanımlayabiliriz: Sayı, nokta, küme, fonksiyon türünden soyut nesnelere özgü özellikleri ortaya çıkarma, belirleme ve mantıksal olarak kanıtlama. Bu konuşmamızda matematik ve kültür gibi iç içe geçmiş iki önemli konunun oluşturduğu ve insana heyecan veren görkemli yapının sadece bazı noktalarına ışık tutmakla yetineceğiz.

BİLİMLERİN KESİN DİLİ

Eski çağlardan bu yana tarih boyunca matematiksel düşünce dünyasında yer alan aşamalara baktığımızda bilim ve sanat açısından matematikçi çok yönlü ilişkisini görmemek mümkün değildir. (Kline, S.323)

Matematik, ister maddi dünyadaki ilişkileri anlamamıza yarayan bir araç, isterse entellektüel çabalarımızın üst düzeydeki bir amacı olarak ele alınsın, önce bir ilişki ya da özelliği bulma, ortaya çıkarma aşamasını, daha sonra da ortaya konan ilişkiyi teorem olarak ispatlama aşamasını içerir. Birinci aşamada yaratıcı düşünce, sezgi ve imge gücü gerekirken, ikinci aşamada belli kural ve yöntemler ışığında mantıksal bir süreç gereklidir.

Tüm bilimler kendi alanlarındaki olguları en doyurucu biçimde ve ince ayrıntılarına kadar açıklama gücü taşıyan kuramları ortaya koyma ve bunları doğrulama çabası içindedir. İşte bilimlerin bu içeriklerini daha kesin ve açık ortaya koymalarının tek aracı ancak matematik olabilir. Bir başka deyişle matematik, bilimlerin kesin dilidir. Ancak matematik salt açıklamayla yetinmez. Kendi görkemli mantık kuralları içinde kavramsal ilişkiler ve zorunlu çıkarımları konu alan, alabildiğine özgün bir uğraşı olarak da karşımıza çıkar. Bu yönü ile matematiksel doğruluk olgusal değil, mantıksal niteliktedir. (Russel, S.194) Mantıksal doğruluğun temel niteliği ise analitik olmasıdır.

YAZI MI TURA MI?

Bilindiği gibi kültürü çok farklı şekilde tanımlamak mümkündür.

Bu tanımlardan bir tanesi şu şekilde verilebilir: "Bir toplumun üyesi olarak insanlığın kazandığı bilgi, inançlar, sanat, ahlak, yasalar, görenekler ve tüm öteki beceri ile alışkanlıklar içeren karmaşık bütün" kültür kavramının 164 farklı tanımının, derlendiğine bu konudaki kaynaklarda rastlamak mümkündür. (Güvenç, S. 95) Bir başka deyişle kültürü, insanlığın maddi ve manevi alanda çağlar boyu yaratmış olduğu her şey olarak da tanımlayabiliriz. Kültür, sosyal değerler sisteminin bütünüdür, yaşamda kullanılan araçları da içermesi açısından eski çağlardan günümüze değin matematikle iç içe olmuştur.

Bazı yazarlar kültür ve uygarlığı zaman zaman eş anlamlı kullanıyorsa da kanımızca kültürü, uygarlığın bir alt kümesi olarak almak uygun olacaktır."

GEOMETRİ BİLMEYENLER

Dil, sanat, din, felsefe vb. etkinlikler gibi üstyapı kurumları olarak bilim ve matematik de sosyal antropolojinin konuları göz önüne alındığında birer kültür ögesidirler. Eski Yunan'da Platon geometri bilmeyenleri akademisine sokmuyordu. Gerçi farklı kültürlerde matematiğin dayandığı aksiyom ve postulalar değişmez ama matematiğin ele alınış şekli, işlediği konular ve onun kullanım alanları birer kültür ögesidir. Matematik tüm kültürlerden evrensel gerçeklik alanına uzanan doğruların oluşturduğu en görkemli insanlık mirasıdır.

PARİS'İN MUAZZAMLIĞI - İSTANBUL'UN ÇARPKLIĞI

Fransızlar Paris'in muntazamlığını geometriye olan sevgileri ile açıklarlar. Aca-ba biz de değer yargılarımızda ve şehir planlarında estetik ve simetriyi içeren geometriye gereken önemi verseydik, örneğin; Mecidiyeköy - Zincirlikuyu arasında binaların kimisinin önde, kimisinin arkada, kimisinin çok alçak, kimisinin çok yüksek olması gibi bir çarpıklığa izin verir miydik veya yollarımız bu kadar düzensiz olur muydu?

Matematik duru güzelliği ile önümüzde. İnsanlarımızın daha iyi düşünebilmesi ve daha az hata yapması için ondan yararlanmasını bilmemiz gerekiyor. Bir ülkenin gerçek anlamda gelişmişliği ve çağdaşlığı sadece ekonomiye ait bir takım sayısal değerlerle değil, fakat o ülkenin kendi bilimsel kurumlarına ve o kurumlara ait eserlere gösterdiği saygı ile ölçülür.

Not: İTÜ Vakfı dergisi 1990-3 sayısının kısaltılarak alınmıştır.

SIYANÜR LİÇİ YÖNTEMİ VE OVACIK ALTIN MADENİ

Erkan KÖKSAL

Yüksek Maden Mühendisi
EUROGOLD MADENCİLİK A.Ş.

Son birkaç yıldır Türk ve yabancı şirketlerin Türkiye'de maden arama faaliyetleri sonucu ortaya çıkarılan altın yatakları kamuoyunda büyük ilgi uyandırmıştır. Altın kazanma işleminde siyanür liçi yönteminin kullanılması konuya doğal olarak çevre boyutu kazandırmaktadır. Ancak konuyla ilgili bilim adamları ve uzmanların bu yöntemi savunması, MTA'nın Ankara'da siyanür liçi uygulayan pilot tesis kurması, Kütahya Etibank'ta ve Batı ülkelerinde (bazıları Johannesburg, Kalgoorlie, Waihi gibi şehirlerin içinde ve çevresinde) bu yöntemin hiçbir çevre sorunu yaratmadan uygulanması gözardı edilerek kamuoyunda altın madenciliğine karşı bir tepki yaratılmaya çalışılmıştır. Bu tepkiyi yaratmaya çalışanlar hayatlarında hiç altın madeni görmemiş ve Kütahya'ya giderek siyanür liçi kullanan bir madeni görme zahmetinde dahi bulunmamışlardır.

U.S.News and World Report dergisinde 28 Ekim 1991 tarihinde yayınlanan yazıda tüm madencilik dallarında Çevre Etki Değerlendirme Raporu'nun hazırlanıp gerekli çevre önlemlerinin alınması, atıkların ırmak ve açıklara atılmaması gerektiği savunulmaktadır. Bu yazıda siyanürle altın elde eden şirketlere gelişmiş ülkelerde çalışma izni verilmediğini iddia edenler ayrıca TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen Türkiye Madencilik Bilimsel ve Teknik 9. Kongresi'nde sunulan tebliği (Altın Cevherlerinin Zenginleştirilmesi ve Altının Ekstraksiyonu) ve The Mining Journal Limited'in hazırladığı Batı dünyasında altın madenleri ve proses yöntemleri istatistiğini de okumalıdır.

Eurogold Madencilik A.Ş., Avrupa'da, Akdeniz Bölgesi'nde özellikle epitermal altın mineralizasyonu esas olmak üzere değerli metallerin aranması ve işletilmesi amacıyla kuruldu. Bu amaçla Türkiye, Yunanistan ve İspanya'da mineralizasyona uygun jeolojik formasyonlardan alınan numunelerin analizi sonucu İzmir'in 110 km. kuzeyinde ve İzmir-Çanakkale karayolu kenarında bulunan Ovacık köyü yakınında altın anomalisi tespit edilmiş, daha sonra yapılan ayrıntılı çalışma ve sondajlarla da ortalama 9.6 gr/ton altın tenörlü 1.743.000 ton rezerv saptanmıştır.

45.3 milyon dolarlık yatırım sonucu kurulacak olan altın zenginleştirme tesisinde yılda 3 ton altın ve 3 ton gümüş üretimi plan-

lanmıştır. İhraç edilecek bu ürünün ülkemize sağlayacağı döviz miktarı yılda 35 milyon dolar olup bunun 21 milyon doları (%60'ı) işletme maliyeti olarak (personel giderleri, royalti ve fonlar, kiralalar, kurumlar vergisi, işletme malzemeleri, yakıt, enerji, su v.s.) ülkemizde kalacaktır. Ovacık madeni 200 kişilik bir istihdamı öngörmektedir.

Sekiz yıllık ömre sahip Ovacık Altın Madeni, şirketin Türkiye'nin değişik bölgelerinde sürdürdüğü arama faaliyetleri sonucu ortaya çıkacak diğer maden yatakları için bir kaynak oluşturacaktır.

Alınan numuneler üzerinde yapılan metallurjik deneyler sonucu tesis dizaynı yapılmıştır. Ovacık projesi şirkete sahip firmaların tüm dünyada işlettikleri altın madenlerinde uyguladıkları standartlar dahilinde hazırlanmış ve dizaynda aşağıdaki ana hususlar gözönüne alınmıştır.

-Emniyetliliği ispatlanmış en son teknoloji kullanılacak,

- Yürürlükteki kanun ve yönetmelikler uygulanacak,

- Gerekli tüm çevre önlemleri alınacak ve projenin ekonomikliği çevre kirlenmesini önleyecek tedbirlerin maliyetini içerecek şekilde incelenecektir.

Bu hususlar gözönüne alınarak tek endüstriyel yöntem olan siyanür liçi içeren C.I.L. (carbon - in - leach) yöntemi seçilmiş, 9 Eylül Üniversitesi çevre Mühendisliği Bölümü'nden geniş bir bilimsel ve teknik kadro madenin yapacağı çevresel etkileri en kötü şartlarda incelemiş gerekli tüm çevre önlem-

Bergama - Ovacık yakınlarında, EUROGOLD A.Ş. tarafından işletmeye açılması planlanan "Altın Madeni" hakkındaki tartışmalar sürüyor.

Geçen sayımızda Bergama belediye Başkanı Sayın Sefa Taşkın'ın madene neden karşı çıktıklarına, şirketin kullandığı siyanür yönteminin uluslararası afanda aldığı tepkilere ilişkin görüşlerini yayınlamıştık.

Bu sayımızda da EUROGOLD Madencilik A.Ş. çalışanlarından Yüksek Maden Mühendisi Erkan Köksal'ın, madeni elde etme yöntemi hakkındaki görüşlerini sunuyoruz.

Görüşlerin karşılıklı ortaya konması, bölge halkının yaşamını etkileyecek olan bir uygulamanın bütün yönlerini öğrenebilme olanağını verdiği için önemlidir.

leri projeye dahil edilmiştir.

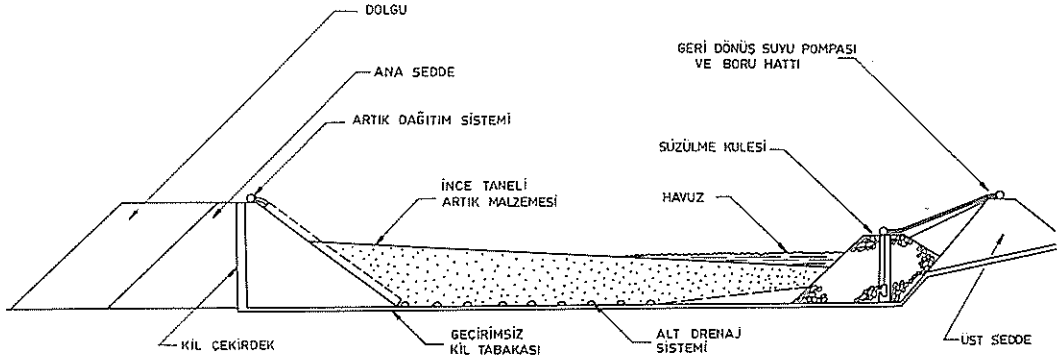
Siyanür liçi yönteminin uzun ve başarılı bir kullanım tarihi ve endüstriyel emniyet rekoru vardır. Endüstriyel proses olarak altın madenciliğinde ilk olarak 1887 yılında kullanılmasına rağmen gerek madenlerin içerisinde gerekse çevrede henüz tek bir insan ölümine rastlanmamıştır.

Günümüzde Batı dünyasında 716 altın madeninde siyanür liçi yöntemiyle altın üretilmektedir. Bu madenlerin % 75'i Güney Afrika, ABD, Kanada ve Avustralya gibi çevre bilincinin yerleşmiş olduğu ülkelerdedir.

Bu yöntem Türkiye'de ilk olarak Kütahya'da Etibank 100.Yıl Gümüş Madenleri İşletmesi'nde 1987 yılında kullanılmaya başlanmıştır. Madenin atık depolama haznesi Gümüşköy köyüne 1 km., Köprüören kasabasına 5 km., Yoncalı kaplıca otellerine 15 km. ve Kütahya şehrine 30 km. uzaklıktadır. Altı yıldır çalışmakta olan bu madenin içeri-

Yeni Zelanda'nın 3500 nüfuslu kasabası Waihi'deki altın madeni

ATIK MUHAFAZA HAZNESİ KESİTİ

sinde ve çevresinde hiçbir zehirlenme olayı ve çevre kirlenmesi görülmemiştir.

Ovacık altın madeninden çıkacak olan atık 80 hektarlık tüm proje alanının (boş alanlar dahil) yaklaşık 15 hektarlık bir kısmını kaplayan ve uluslararası bir mühendislik şirketi tarafından T.C. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Deprem Araştırma Enstitüsü Başkanlığı'nın "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkında Yönetmelik (Temmuz 1975, Ankara)"e uygun olarak ve maden ömrü boyunca çıkacak tüm atığı muhafaza edecek şekilde dizayn edilmiştir. Dizayn hazne duvarları ve tabanında geçirimsizliği sağlayan toplam 1.5 m. kalınlığında çift kil tabakalı ve hazne içerisinde su birikimini ve sızmayı önleyecek çift drenaj sistemi öngörmektedir. Atık içerisindeki katı, hazne içinde çökerken su atık üzerinde, çöken katı atık içerisinde tabana sızan su ise tabanda kil tabakası üzerinde drenaj edilerek tekrar tesiste kullanılmak üzere toplama kulesine aktılacaktır.

Dizayn ayrıca birinci kil tabakasının altında ikinci bir drenaj filtre tabakası ve bu tabakanın altında da 50 cm'lik ikinci bir kil tabakası öngörmektedir.

Atık içerisindeki suyun drenaj edilmesi kil tabakası üzerinde atığın ayrıca geçirimsiz bir tabaka oluşturmasına olanak vermektedir.

Yukarıda açıklandığı gibi atığın kil tabakası üzerinde geçirimsiz bir tabaka oluşturması, hazne duvar ve tabanının geçirimsiz kil tabakası ile kaplanması ve bu kil üzerine gelen suyun drenaj edilmesi hazne içerisinde su tutulmasını önleyip sızma olasılığını tamamen ortadan kaldırmaktadır. Emniyet faktörü olarak kil tabakasının altında ikinci bir drenaj sistemi ve ikinci bir kil tabakası bulunmaktadır. Kısaca hazne tabanından çevreye su sızma riski tamamen önlenmiştir.

Siyanürün havaya karışması ancak su içerisindeki siyanür iyonunun (CN⁻) asidik ortamda HCN gazına dönüşmesiyle olmaktadır. Atık pH'sının yüksek olması suyun toplanıp tesise tekrar geri gönderilmesi ve siyanürün kolaylıkla bozunması (CO₂ ve N₂) siya-

nürün havaya karışarak tehlike yaratmasını ortadan kaldırmaktadır.

Doğal şartlar yüksek kimyasal aktiviteye sahip olan siyanürün bozunmasında önemli rol oynamaktadır. Kanada'da yapılan çalışmalarda siyanürün bozunmasında yedi esas mekanizmanın olduğu görülmüştür: Güneş ışınları ile fotobozunma, havadaki CO₂ ile asidifikasyon, havadaki O₂ ile oksidasyon, seyrelme, kompleks oluşumu, katılarda adsorpsiyon ve biyolojik bozunma. Bu doğal mekanizmaların siyanürün % 99'unu bozduğu görülmüştür. Güneş ışınlarındaki ultraviyole ışınlar siyanürü CO₂ ve N₂'a dönüştür-

mektedir. Bu bozunma prosesinde siyanürün yarısının (half-life) bozulma süresi 10°C'ye 25 saattir.

Eurogold Madencilik maden faaliyetleri bittikten sonra gerek açık işletme, gerekse atık depolama haznesi sahasını tekrar eski haline getirmek üzere bir ziraat kuruluşu ile işbirliği içinde rehabilite edecektir. Siyanürün doğal bozunması, atığın tamamen kurutulup üstünün geçirimsiz tabaka ile kapatılıp üzerine nebatli toprak serilerek ağaçlandırılması maden bitiminden sonra çalışma sahasının tekrar eski haline dönmeye olanak vermektedir.

DUYURU

Bergama halkı, Anayasa'nın 56.maddesi ve Uluslararası Bergen sözleşmesinden doğan haklarını kullanarak, altın madenine tepkilerini sürdürmektedir!

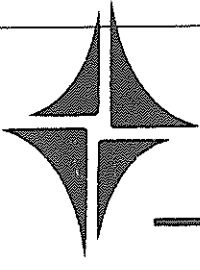
Bu amaçla 12 Nisan 1992 günü saat 13.00'de Ovacık Köyü'nde düzenledikleri "SIYANÜRLÜ ALTINA HAYIR" mitingine tüm doğa ve insanseverlerin katılımını bekliyorlar.

1.BAKIRÇAY ÇEVRE PANELİ 18-19 Nisan 1992

Danıştay tarafından bugüne kadar 10 kez yürütmeyi durdurma kararı alınan Aliağa Termik santrali, tartışması güncelliğini koruyor.

Termik Santral için tepkiler sürerken, basında şaşırtıcı açıklamalar yer alıyor. İzmir milletvekili ve Enerje ve Tabii Kaynaklar Bakanı Ersin Faralyalı, çevre ve özellikle termik santral konularında, 20 Ekim seçimleri öncesinde gösterdiği duyarlılığı yitirmiş gibi konuşuyor. Faralyalı'nın "Aliağa aşırı sanayileşme nedeniyle, çevreye verdiği zarar yüzünden, zaten kara leke haline gelmiştir" sözleri üzücüdür.

Aliağa Termik Santrali, 18-19 Nisan 1992 günlerinde Aliağa'da düzenlenecek olan 1. Bakırçay Çevre Paneli'nin de gündemindedir. Bakırçay Belediyeleri, TMMOB, Üniversiteler, Siyasi Partiler ve Bakanların katılımıyla gerçekleşecek Panel'de; çevre ve kalkınma ve termik santral konuları tartışılacaktır.

EFE[®]

endüstri ve ticaret a.ş.

EFE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş., çeşitli amaçlara hizmet etmek üzere tasarlanmış araç üstü ekipman ve yarırömork üreten bir endüstriyel kuruluştur. Üretim yeri İzmir- Ankara yolu 20. km'de Kemalpaşa civarındadır.

ŞİRKETİN TARİHÇESİ

Şirket 1974 yılında tarım makineleri üretmek amacıyla Efe Tarım Makinaları Sanayi ve Ticaret A.Ş. adıyla kurulmuş, gerek iç pazarda hakettiği yeri bulması ve gerekse yurtdışı pazarlarda özellikle ortadoğu ve kuzey Afrika ülkelerine ihracat olanağı bulması nedeniyle hızla büyümüştür.

1980'li yıllarla birlikte istikrarsız dış pazarda talebin yavaşlaması, iç pazardaki tarım makineleri talebinin, firmanın büyüme hızı ile doğru orantılı büyümemesi, şirketi yeni ürünler arayışı içine sokmuş ve Calabrese / İtalya ve Liebherr / Almanya firmalarıyla yapılan lisans anlaşmalarıyla da kuvvetlenen araç üstü ekipman ve yarırömork üretimine geçilmiştir.

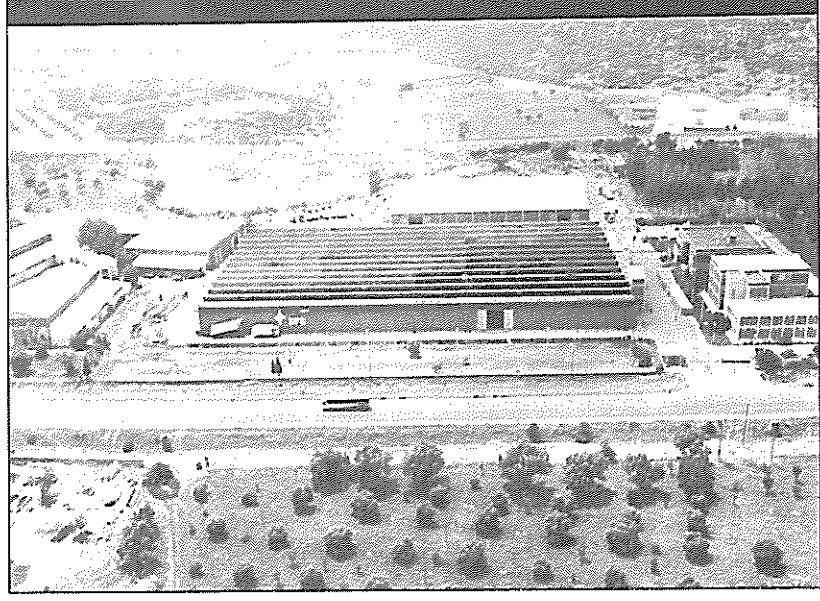
Tarım makineleri üretimi, bir süre sonra kardeş kuruluşlardan biri olan Tek Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye tamamen bırakılarak, firma adı Efe Endüstri ve ticaret A.Ş. olarak yeniden tescil edilmiştir.

ŞİMDİKİ DURUM

Firma, 106.000 m² açık alan üzerine kurulu 17.000m² kapalı alana sahip fabrikası ve 230 kişilik personeliyle üretim sahasına giren konularda en iyi hizmeti vermeye devam etmektedir. Özel sipariş üzerine üretilen özel amaçlı ekipmanlar dışında seri olarak üretilen mamuller şunlardır:

Belediye Hizmet Araçları Sektörü:

- 6 m3 ile 20 m3 arası hacimli hidrolik sıkıştırılmalı çöp kasaları.
- 5 m3 - 14 m3 arası hacimli vidanjör.
- Çift kollu, çöp konteyneri kaldırma vinci. (Hidrolikt)
- 150-400-800-1000 Lt. hacimli

çöp konteyneri.

- Transfer yarırömorku.

İnşaat Sektörü:

- 6-7 m3 hacimli transmikser
- 7-8 m3 hacimli transmikser yarırömork
- 55 m3 /saat kapasiteli yaş beton santrali.
- 150 m3 /saat'a kadar kapasiteli kuru beton santrali.
- 22-24-26 m3 hacimli damperli yarırömork.
- 35-60 ton kapasiteli Low-Bed yarırömork
- 25.000 lt.'ye kadar hacimli araç üstü tanker.
- 40.000 lt.'ye kadar hacimli yarırömork tanker.
- 30.000 lt. hacimli asfalt tankeri yarırömork.
- 30m3 hacimli Silobas yarırömork.
- 3-5 - 20 m3 hacimli kum ve kaya tipi damperli kasa.

Havaalanı Yer Hizmet Sektörü:

- Uçak ikram aracı
- Uçak su ikmal aracı
- Uçak fosseptik aracı
- Uçak yolcu merdiveni
- Uçak bagaj konveyörü

Ulaşım sektörü:

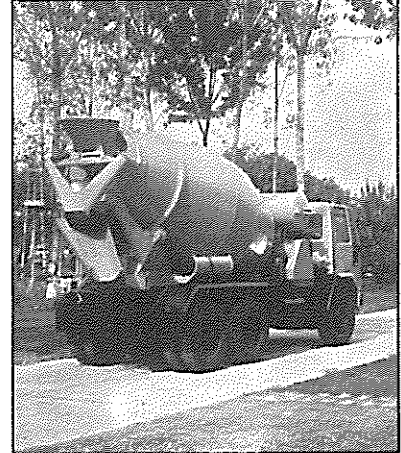
- Kuru yük yarırömork
- Dolly yarırömork

- Uzun yol römorku

- Konteyner taşıyıcı yarırömork

Efe Endüstri ve Ticaret A.Ş. bu denli geniş üretim yelpazesine sahip olmanın gereği olarak İzmir dışında İstanbul, Ankara ve Adana bölge müdürlükleri ile İstanbul ve Adana'da kurulu bölge servis istasyonları ile sektörün lideri durumundadır.

Uluslararası rekabet ortamının gereği olarak da yeni teknolojiler ve ürünler sürekli izlenmekte, bir zamanlar yurtdışından alınan ürünlere ithal ikamesi sağlamakla kalmayıp batı ülkelerine bile ihracat yapma olanakları zorlanmaktadır.

OTOMOBİL İMALATINDA YENİ TEKNOLOJİLER SEMİNERİ

18 Nisan 1992

Bilim ve teknolojideki gelişmeler üzerine üyelerimizi bilgilendirmek, meslek içi eğitimlerine katkıda bulunmak amacıyla, Almanya'nın Fachhochschule Makina Bölümü öğretim üyelerinin katkılarıyla aşağıda programı ve açıklayıcı bilgileri verilen seminer düzenlenmiştir.

SEMİNER PROGRAMI

09.00	Kayıt
09.30 - 11.00	Otomobil İmalatında Resikling ve Yeni Görüşler.* Prof. Dr. Ing. F. SANDER
11.00 - 11.15	Ara
11.15 - 12.30	Laser Teknolojisinde Yenilikler* Prof. Dr. Ing. R. KÖNIG
12.30 - 13.30	Öğle yemeği
13.30 - 15.00	Endüstriyel Robotlar ve Kullanımı* Prof. Dr. Ing. R. KÖNIG
15.00 - 15.15	Ara
15.15 - 16.00	Yeni Malzemelerde Gelişmeler* Prof. Dr. Ing. R. KÖNIG
16.00 - 16.15	Ara
16.15 - 17.30	Normlaşma, DIN ve EURONOR'da Malzeme Seçimi Prof. Dr. Ing. N. OTMANBÖLÜK

* Seminerin çevirisi üyemiz Prof. Dr. Naci Otmanbölük tarafından yapılacaktır.

AÇIKLAYICI BİLGİLER

Seminere katılım mühendis düzeyindedir. Seminere katılım ücreti TMMOB'a bağlı Oda üyelerine 200 bin TL, üye olmayanlara 300 bin TL'dir. Seminere başvurunun 17 Nisan 1992 Cuma günü saat 18.00'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir. Seminere katılabilmek için ücretin tamamı, son başvuru tarihine kadar Şubemize veya T.C. Ziraat bankası Alsancak şubesi 20051 no.lu hesabına yatırılıp dekont fotokopisiyle birlikte şube adresine gönderilmesi gerekmektedir.

Tarih: 18 Nisan 1992 Cumartesi

Yer: MMO İzmir Şubesi Eğitim merkezi

Not: Öğle yemeği Şubemize karşılanacaktır.

GENEL PNÖMATİK EĞİTİMİ SEMİNERİ

20 Mayıs - 22 Mayıs 1992

PROGRAM

9.30 - 17.30 arası

- * Pnömatik Sistem Tanıma ve Özellikleri
- * Uygulama Alanları
- * Temel İlkeler
- * Pnömatik Sistem Dizaynı
- * Pnömatik Devre Elemanları Tanıtımı (Kompresörler, Hava Hazırlayıcılar, Yönetim, Akış Denetim Ventilleri, Çek valfler, Yardımcı Donanım Ventiller, Silindirler)
- * Koruyucu Bakım ve Arıza Arama Yöntemleri
- * Devre Şemalarının Tetkiki ve Pratik Uygulamaları

SEMİNER YÖNETİCİSİ

HIDROPAR A.Ş'nin Eğitim Uzmanı

KATILIMCILAR

Mühendisler, Teknisyenler

KAYIT SÜRESİ:

Seminere başvurunun 18 Mayıs 1992 günü saat:18.00'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

KATILIM BELGESİ VE SEMİNER NOTLARI:

Seminer sonunda tüm katılımcılara seminer katılım belgesi ve seminer notları verilecektir.

ÜCRET:

Seminere katılım ücreti;
MMO Üyelerine 450.000.-TL/Kişi
Üye olmayanlara 600.000.-TL/Kişi

ÖDEME:

Seminere katılabilmek için seminer ücretinin tamamı en geç 18 Mayıs 1992 tarihine kadar katılım istek formu ile birlikte MMO İzmir Şubesi'ne yatırılması veya T.C. Ziraat Bankası Alsancak Şubesi 20051 no.lu hesabına yatırılıp dekont fotokopisinin Şubemize gönderilmesi gerekmektedir.

YER: Makina Mühendisleri Odası

İzmir Şubesi Eğitim Merkezi

Atatürk Cad. No: 422 Kat: 3-4 ALSANCAK - İZMİR

Tel: 22 57 56 - 63 27 25

HOBBY TUR

BALIKÇILIKLA İLGİLENEN
ÜYELERİMİZİ, TEKNE İLE
BALIK AVLAMAYA
GÖTÜRÜYORUZ.

Ücreti: 60.000.- TL/kişi

Tarih: 26 Nisan Pazar

Saat: 8.30'da İzmir Şubesi önünden hareket edilecektir.

Katılım 40 kişi ile sınırlandırılmıştır. Başvuruda öncelik esas alınacaktır. Başvurular 22 Nisan Çarşamba saat: 18.00'e kadar Şubemize yapılabilir. Ücrete ulaşım, tekne kira bedeli ve öğle yemeği için sardalya balığı dahildir. Balık avlamak isteyen üyelerimizin, zoka ve mercan oltaalarını yanlarında getirmeleri uygun olacaktır.

Başvuru: Nilgün BAYDAN

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ SEMİNERİ

7 - 9 Mayıs 1992

PROGRAM

1.GÜN: 7 Mayıs 1992, Perşembe

- 10.00 - 11.00 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Mevzuatı
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Teftiş-Grup Başkanlığı İZMİR
- 11.00 - 12.00 İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinde Yasal Sorumluluk
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Teftiş-Grup Başkanlığı İZMİR
- 12.00 - 13.30 Öğle Yemeği
- 13.30 - 14.30 Meslek Hastalıklarının Nedenleri ve Korunma Yöntemleri
Prof. Dr. Gazanfer AKSAKOĞLU
- 14.30 - 15.30 İşyerlerinde Yangından Korunma Yöntemleri
Kimya Yüksek Mühendisi Mustafa TAŞYÜREK
- 15.30 - 16.00 ARA
- 16.00 - 17.00 İşyerlerinde Tozdan Kaynaklanan Sağlık Sorunları
Kimya Yüksek Mühendisi Mustafa TAŞYÜREK
- 17.00 - 18.00 Çözücüler, Gazler, tozlar, Dumanlar, Etiketler ve İşaretler
Kimya Yüksek Mühendisi Mustafa TAŞYÜREK

2.GÜN: 8 Mayıs 1992, Cuma

- 10.00 - 11.00 Makina ve Tezgahlarda Güvenlik Önlemleri
Makina Yüksek Mühendisi Ahmet UYGUR
- 11.00 - 12.00 Kaldırma ve İletme Makinalarında İş Güvenliği
Öğle Yemeği
- 12.00 - 13.30 Kişisel korunma Araçları ve Özellikleri
Makina Yüksek Mühendisi Ahmet UYGUR
- 13.30 - 14.30 İşyerlerinde Fiziksel Etmenler (Gürültü - Işık - Radyasyon)
Fizik Mühendisi Haluk ORHUN
- 15.30 - 16.00 ARA
- 16.00 - 17.00 Kaynak İşlerinde Güvenlik ve Sağlık Önlemleri
Fizik Mühendisi Haluk ORHUN
- 17.00 - 18.00 Bilgisayarla Çalışmada Sağlık Sorunları
Fizik Mühendisi Haluk ORHUN

3.GÜN: 9 Mayıs 1992, Cumartesi

- 10.00 - 11.00 İş Kazalarının Nedenleri
Makina Mühendisi Gürbüz YILMAZ
- 11.00 - 12.00 İş Güvenliğinin Temel İlkeleri
Makina Mühendisi Gürbüz YILMAZ

- 12.00 - 13.30 Öğle Yemeği
- 13.30 - 16.00 Panel ve Değerlendirme
Türkiye'de İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetici : Makina Mühendisi Gürbüz YILMAZ
Panelistler:
* Fizik Mühendisi Haluk ORHUN
* T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İş Teftiş-Grup Başkanlığı İZMİR
* Sendika Temsilcisi
* Haluk ALPAY (İşçi Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Derneği)
* Prof. Dr. Gazanfer AKSAKOĞLU (İzmir Tabib Odası)
- 16.00 - 16.30 Sertifika Dağıtımı
- 16.30 - 17.30 Kokteyl

SEMİNER YÖNETİCİSİ

Makina Mühendisi Gürbüz YILMAZ

KATILIMCILAR Mühendisler, Teknisyenler

KAYIT SÜRESİ:

Seminere başvurunun 6 Mayıs 1992 günü saat:18.00'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

KATILIM BELGESİ VE SEMİNER NOTLARI:

Seminer sonunda tüm katılımcılara seminer katılım belgesi ve seminer notları verilecektir.

ÜCRET:

Seminere katılım ücreti;
MMO Üyelerine 450.000.-TL/Kişi
Üye olmayanlara 600.000.-TL/Kişi

ÖDEME:

Seminere katılabilmek için seminer ücretinin tamamı en geç 6 Mayıs 1992 tarihine kadar katılım istek formu ile birlikte MMO İzmir Şubesi'ne yatırılması veya T.C. Ziraat Bankası Alsancak Şubesi 20051 no.lu hesabına yatırılıp dekont fotokopisinin Şubemize gönderilmesi gerekmektedir.

YER:

Makina Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Eğitim Merkezi
Atatürk Cad. No: 422 Kat: 3-4
ALSANCAK - İZMİR
Tel: 22 57 56 - 63 27 25

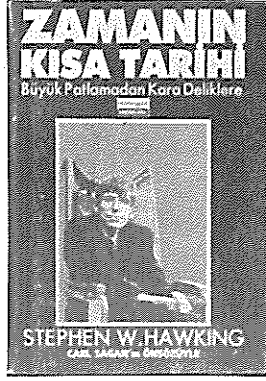
NOT: 9 Mayıs 1992 günü Panel İzmir Tabib Odası Lokal Konferans Salonu'nda yapılacaktır.

Yetişen beyinleri kitaplarla beslemeyen uluslar yıkılmaya mahkumdurlar / OVIDIUS

ZAMANIN KISA TARİHİ

Stephen W. Hawking
Çevirenler:
S. Say, M. Uraz
Milliyet Yay. / İst.

Büyük patlamadan, karadeliğe uzanan kısa bir yolculuk yapmak ister misiniz? 20. yüzyılın fizikçilerinin elde ettikleri sonuçlar nesnel bir biçimde değerlendirildiğinde bu kitabın bilim dağarcığının en önemli yerlerinden biri olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Peki ya Hawking? "Time" dergisi onun için; "Bedeni, tekerlekli sandalyenin tutsağı... Ama beyni o kadar hareketli ki, evrenin gizlerini günışığına çıkarabilmek için, zamanın ve uzayın uçsuz bucaksızlığında adeta dört nala koşturuyor..." diye yazıyor. Kitabın önsüzünü de Carl Sagan yazmış...

KALORİFER TESİSATI PROJE HAZIRLAMA TEKNİK ESASLARI

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yayını
Yayın No: 84 / 9. Baskı

Mekanik Tesisat Mühendisliği; Makina Mühendisliğinin yapı teknolojisinde tasarım, uygulama ve işletme hizmetleri veren bir dalıdır. Temelinde ısı bilim ve tekniğine dayalı eğitim hizmeti yatar, uzmanlığı gerektirir. Gelişimi; ülkenin ekonomik düzeyi ile toplumun kültür yaşamına bağlıdır. Toplum yararına hizmet veren bu meslekte gözlem ve deneyim önemlidir. Çağımızda bütün meslekler saçaklanıp birbiri ile içiçe geçmiş ve bilimsel bir dayanışma içinde yaratıcı ve üretici olmuştur. Bugün bilimde ve sanatta yaratıcılık eşit değerinde kabul edilmektedir. Yaratıcılık "Bilinen şeyleri yeni bir biçimde kullanmak ve şimdiki kadar olduğundan başka biçimde birleştirmek" olup, teknolojiye bu başarı ekip ürünüdür. bireysel yetenekleri aşar. Bu nedenle yapı teknolojisinde tasarım ve uygulama, mimari ile birlikte yardımcı mühendislik dallarının grup halinde çok yönlü hizmetini zorunlu kılar.

Konu bu açıdan ele alındığında, TMMOB, Makina Mühendisleri Odası "Kalorifer Tesisatı Proje Hazırlama Teknik Esasları" kitabının; teknik bir klavuz olduğu, eğitim ve gelişimden çok, meslektaşlarımıza ışık tutmak, tasarım ilkelerini göstermek, doğruya yöneltmek ve bilgi kaynaklarını göstermek amacıyla hazırlandığı kolayca görülebilir.

Isıtma Tesisatı, mekanik tesisat sistemleri içinde en deneyimli, çok farklı uygulama türü olan bir sistemdir. Kalorifer sistemleri ise, ısıtmanın en kolay ve basit türüdür. Buna rağmen kalorifer tesisatı uygulaması çok çeşitlidir. Kalorifer tesisatı; enerji üretimi, enerji dağılımı, ısıtıcı eleman kullanımı, alan ve hacim ısıtması, statik ve destek ısıtması yönlerinden çok değişik sınıflara ayrılır. Tasarım

esasları çok farklı olmamakla beraber, uygun sistem seçiminde analiz ve ölçütler çok değişiktir.

Bir projenin; tasarım, teknik, uygulama ve işletme dizisinde bu alanda hizmet verecek meslektaşlarımıza ışık tutmak amacıyla 9. baskısı yapılan kitabın başarısı tartışılmaz.

GAZ TESİSATI CEP KİTABI

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yayını
Yayın No: 150

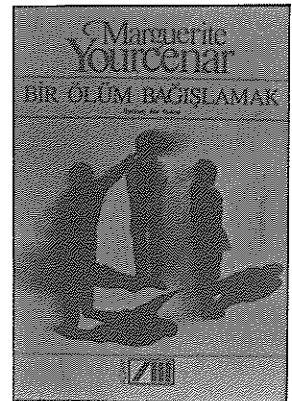
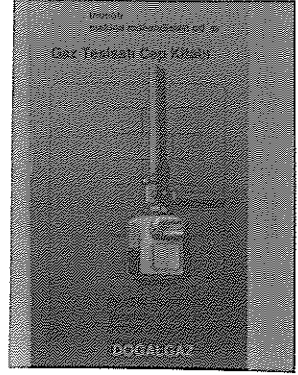
Ulusal enerji politikamız ve çevre kirliliği açısından ülkemiz için büyük önem taşıyan, son yılların en büyük projesi olan Doğal Gaz, iki büyük kentimizde kullanıma açılmış ve bu konuda bilgi birikiminin önemi daha da artmıştır. Tasarım ve kullanıma yönelik bilgi eksikliğini gidermek amacıyla Odamız geniş bir kaynak taraması sonucu, Doğal Gaz Kütüphanesi oluşturmuş ve bu konuda etkinlik gösteren kişi ve kuruluşların kullanımına açmıştır. Geçtiğimiz iki yıl içindeki çalışmalarla, seminerler ve yayınlar aracılığıyla, kamuoyuna bilgi akışına hız verilmiştir. Doğal gazın abonelere ulaşmaya başlamasıyla birlikte pratiğe yönelik yayınlar çıkartmayı öngören Odamız, DVGW (Alman Gaz ve Su Teknik Adamları Birliği) ve DIN normlarına uygunluğunu göz önüne alarak kitabın Türkçe'ye çevrilip basılmasını kararlaştırmıştır.

İstanbul Şubemiz tarafından yayına hazırlanması ve basımı gerçekleştirilen Cep kitabı niteliğindeki 150 no.lu yayınıımız "GASINSTALLATION - Tips für die Praxis: Begriffe, Daten und Technische NRegeln" Almanca aslından. Makina Mühendisi Duran Türk ve Makina Yüksek Mühendisi Güralp Basım tarafından Türkçe'ye çevrilerek yayına hazırlanmıştır.

BİR ÖLÜM BAĞIŞLAMAK

Marguerite Yourcenar
"Bir Ölüm Bağışlamak"
Belçika asıllı Amerikalı kadın edebiyatçı Marguerite Yourcenar'ın en ilginç romanlarından biri. Yazarın Türkçeye çevrilen diğer kitapları "Zenon", "Hadrianus'un Anıları" ve "Doğu Öyküleri"dir.

Olay, Birinci Dünya Savaşı ile Rus Devrimi arasındaki yıllarda geçer. İspanya İç Savaşı'na katılarak yaşamış Eric'in ağzından anlatılır. Bu, Sophie'nin Eric'e olan tutkulu aşkını, Eric ile Conrad arasındaki bağlılık ve dostluğun öyküsüdür. konu olarak klasik tragedya bir çok özelliğini taşır. Olaylar psikolojik olgular çerçevesinde gelişir. Ancak yazar yaşanan dış gerçekliklere sırt çevirmez. Bu da psikolojik gerçekliklerin fazla özgül ve bireysel olmasını önler. Roman gerçek bir olaydan esinlenerek kaleme alınmıştır.

Tiyatro sahnesinde her şeyi oynayabilmeliyiz, insanları, hayvanları, ağaçları, kuşları, çiçekleri, görünen görünmeyen bütün yıldızları. Oynayabildiklerimiz çoğaldıkça boyutlarımız da artacaktır. Ancak oynarken gerçekten var oluruz biz; oynayan hem kendisi hem başkasıdır da ondan, hem kendisi hem başkası olan gerçekten vardır da ondan.

27 Mart Dünya Tiyatrolar Günü bildirisi...

Her yıl 27 Mart'ta kutlanan ve her ülkenin kendi sanat ve tiyatro alanlarında kaleme alınan, Otuz Birinci Dünya Tiyatrolar Günü'yle ilgili bildiriye Türkiye adına bu yıl Turan Oflazoğlu hazırladı. Bildiri şöyle:

"TİYATRO, bize hem kendimiz, hem başkası olabilmeyi öğrettiğinden, yalnız belli bir toplumun bireyleyle değil, yeryüzünde yaşayan bütün insanlarla, bütün canlılar, bütün varlıklarla kaynaşmamızı sağlayacak duyarlılığın ve bilincin oluşmasında en etkili sanattır.

GÜNDELİK yaşamda çelişmezlik ilkesi egemendir; ben yalnızca ben olabilirim, siz de yalnızca siz olabilirsiniz. Tiyatroda ise, örneğin, bazan lago'nun yerine koruz kendimizi, bazan Othello'nun; bir lago oluruz, bir Othello. Böylece, benliğimizin sınırları kalkar; mekan dışı ve süresiz bir iç dünyada hem kendimiz oluruz hem başkaları; bizim ve biz olmayanların ortak kaynağına uyanarak bilincimizin derinleşmesine, yükselmesine ve genişlemesine yol açarız.

IAGO'nun gündelik yaşamda karşılığı olan kişi, namussuz, aşağılık, mahkûm edilmesi gereken biridir; tiyatro ise, lago'nun biraz dahab iyi bir insan olmasına katlanamayız; çünkü biraz daha iyi bir lago, biraz daha kötü, yavan, başarısız bir oyun kişisi demektir. Yaşamdaki lago'ya

hemen hiç birimiz sahip çıkmayız, oysa sahnedeki lago'nun şeytanca tertiplerini yoğun bir ilgiyle izleriz; çünkü sahnedeki lago, insanın derinliklerinde devinen karanlık, yıkıcı güçlerin bir simgesidir, seni, beni, onu, herkesi temsil etmektedir. Bunun içindir ki, onda kendimizi rahat rahat seyredebiliriz, zevkle ve utanç duymadan, cezalandırılma kaygısı çekmeden, "insanoğlu biraz da lago"dur der lago'luğumuzu kabulleniriz. Tiyatronun bu kötü kişisi, olumsuz bir yönümüzü farkettilerimiz için iyi bir iş yapmış olur. Bizler bütünümüzü, ancak varlığımızın bilinç dışı katlarını bilinç aydınlığına çıkararak gerçekleştirebiliriz.

Tiyatro sahnesinde her şeyi oynayabilmeliyiz, insanları, hayvanları, ağaçları, kuşları, çiçekleri, görünen görünmeyen bütün yıldızları. Oynayabildiklerimiz çoğaldıkça boyutlarımız da artacaktır. Ancak oynarken gerçekten var oluruz biz; oynayan hem kendisi hem başkasıdır da ondan, hem kendisi hem başkası olan gerçekten vardır da ondan. Öyleyse, oyun her şeyden önce oyun!

ALIAĞA CAN RESTAURANT'DA YEMEK
18 Nisan 1992 günü Aliağa AKM'de İlçe temsilcilik Yürütme Kurulu'nun belirlenmesi amacıyla seçim yapılacaktır.
Saat 17.30'da başlayacak toplantının ardından, saat 19.30'da da üyelerimiz ve ailelerine yönelik Aliağa Can Restaurant'da bir yemek verilecektir.

NİSAN '92
SANAT GÜNCESESİ

SİNEMA

4. Uluslararası İzmir Film Festivali

8-15 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan festivalde film gösterimi Türk Amerikan Derneği, Fransız Kültür Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi ve Alman Kültür Merkezi'nde yapılacaktır. Festival'de Dünya ve Türk sinemasından 31 film gösterime sunulacak.

VIDEO

The Untouchables (1987) 120 dak.

Yönetmen: Brian de Palma

Oyuncular: Robert de Niro, Sean Connery, Kevin Kostner

Tarih: 28 Nisan 1992

Saat: 18.30 TAD Video Odası

KARİKATÜR

9. Uluslararası Simavi Karikatür Yarışması Sergisi

Hürriyet Vakfı tarafından düzenlenen sergide, yarışmada dereceye giren, şeref mansiyonu verilen ve sergilemeye değer görülen eserler yer almaktadır. sergi 17 nisan'a kadar TAD sergi salonunda izlenebilir.

FOTOĞRAF

İFOD Fotoğraf Sergisi

9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 2. Uluslararası İzmir Fotoğraf Günleri kapsamında yer alan sergi 17 Nisan'a kadar TAD sergi salonunda izlenebilir.

Toplu Saydam Gösterisi

9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi 2. Uluslararası İzmir Fotoğraf Günleri kapsamında yer alan gösterinin programı şöyle:

8 Nisan 18.00 ODTÜ Sualtı Topluluğu

9 Nisan 18.00 Maggi Danon - Sedef Antay

10 Nisan 18.00 Fethi İzan

13 Nisan 18.00 Çerkes karadağ

14 Nisan 18.00 Faruk Akbaş

15. Nisan 18.00 Mehmet Bayhan

16. Nisan 18.00 Yusuf Tuvi

17. Nisan 18.00 Tahir Ün

Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nin düzenlediği Ödemiş-Gölcük gezisi, sanırım bu geziye katılanların uzun süre aklında kalacaktır. Tabii, o tatlı haftasonu yorgunluğunun ardından gelen; Pazartesi'nin peşine sıralanmış haftaarası günlerinin yoğunluğu, stresi, koşuşturması, bize yaşadığımız güzel anları unutturmadığı sürece...

14 Şubat 1992 Cumartesi sabahı, Oda adına kiralanan otobüste yaklaşık elli kişiydik. Özdemir Erdoğan'ın kulakları rahatsız etmeyen müziğiyle yolculuk başladı. Başlangıçta, birbirlerini tanıyanlar hafif sesle kendi aralarında konuşuyor, tanışmayanlar ise aynı koltuğu paylaşmış kişiyle sohbet ediyor, gazete veya kitap okuyordu.

İlk durak Ödemiş; kentleşme arzusuyla yanıp tutuşan bir yapılaşmanın yanında, özgünlüğünü korumayı başarmış, beton yığınlarına meydan okurcasına ayakta kalabilmiş ya da kalmaya çalışan tipik Ödemiş evlerini, Arnavut kaldırımlarını, şehrin dıştan görünmeyen yerlerine ayrılan daracık sokaklarını, pazaryerini, kalabalığı, tezgâhları, sokak konfeksiyonlarını ve otobüse meraklı bakışlar gönderen insanları görüyoruz.

Buradaki mola, daha çok yiyecek, içecek alışverişine yönelik oluyor. Yaklaşık yarım saatlik bir dinlenceden sonra tekrar yolumuza devam ediyoruz. Gölcük-Bozdağ yazan levhanın gösterdiği yönden ağır ağır zirveye doğru ilerlemeye başlıyoruz. Yükseklik arttıkça, basınçtan dolayı bende olduğu gibi diğerlerinde de hafiften kulak çınlaması ve tıkanması başlıyor. Yeşilli' özlediğimi düşünüyorum. Pırıl pırıl, berrak, mavi bir gökyüzüyle, yeşil dağların arasına serpiştirilmiş gibi duran yaklaşık elli yüz hanelik köyler gittikçe küçülüyor, doğaya bu denli yakın olarak yaşamak ne büyük bir şans diye geçiriyorum içimden. Fakat, kentteki yaşam düzeni, alışkanlıklarımız, kazancımız, sinemamız, tiyatromuz aklıma gelince; koca prangalarla bağlı olduğumuzu düşünüyorum koca

BİR GÖLCÜK GEZİSİ...

Dilek TUNALI

kentlere, koca beton yığınlarına, her solukta içimize çektiğimiz sokakların isine, tozuna, dumanına...

Gölcük'e giden dar yolda otobüs biraz zorlanıyor, pencereden dik uçuruma baktığımızda buradan yuvarlandığımız takdirde başımıza neler gelebileceği hakkında tahminler yürütmeye başlıyoruz. (atom, molekül vs.)

Yol kenarlarında, artık kalıplaşmış, rengi griye dönmüş karları görüyoruz. Bu küçük yığınlar bile kar görmeye alışkın olmayan biz İzmir'ilerin ilgi odağı oluyor. Belki de o an çoğu kişinin aklından gideceğimiz yerde kartopu oynamak gibi düşünceler geçiyordu.

Ve sonunda Gölcük'e varıyoruz. Doksan yıl sonra tamamıyla buz tutmuş olan göl, kıpırtısız, berrak, akıp giden zamana tavır almışçasına, bir fotoğraf karesinin devinimsizliğiyle karşımızda duruyor.

Göl'ün kenarından konaklama yerine doğru ilerlemeye başlıyoruz. Kıyıda, buzların arasına sıkışıp kalmış, kırık bir tekne görüyorum, karşı kıyıda ise, dik çatılı, Avrupa tipi birkaç villa... Bu villaların yerli halktan

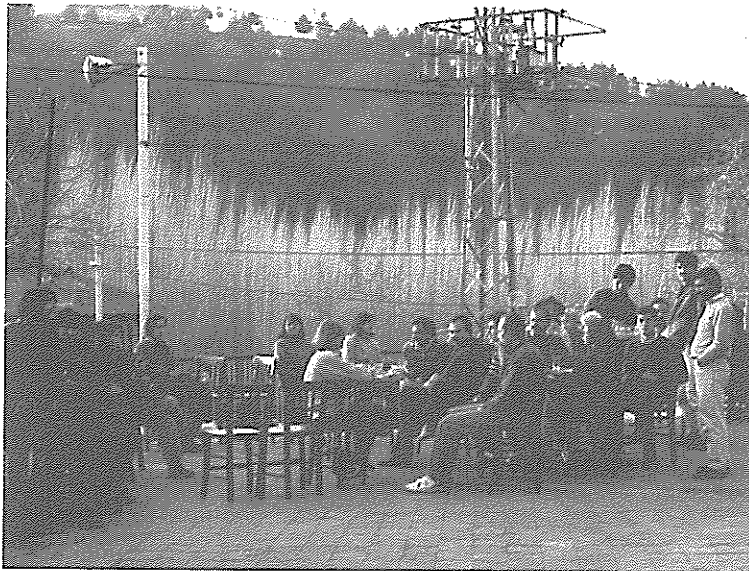
kişilere ait olmadığı açık. Çevreyi bozan, keşfedilmemiş her güzel doğa parçasını keşfedip bir özenti ürünü olduğu açık seçik belli olan bu tip mimari, son dönem Türkiye'sinin köşe dönücü politikalarına eşzamanlı olarak türeyen, parayı kültürden önce tanımış yeni zenginlerin, amansız sahiplenme tutkusunun birer kıyadı. Tüketmeyi seviyoruz açıkçası; doğayı, dostluğu, kültürü, herşeyi tüketiyoruz yavaş yavaş... Büyük Türkiye, küçük Amerika olmayı beceriyoruz anlaşılın. Herşeyi kitch'leştiriyoruz.. Son dönem yaşam tarzımız da bu topluluk olarak...

Gölün kıyısındaki konaklama yerimiz olan "Gölcük Motel'e sonunda geliyoruz. Küçük, mütevazı bir otel burası. Görünürde bizlerden başka kimse de yok gibi. Odalarımız belirlendikten sonra, aşağıya dinlenme salonuna geçiyoruz. Ufak tefek gruplaşmalar başlıyor. Kimi televizyonun karşısında maç seyrediyor, kimi iskembile başlamış, okey takımı soranlar oluyor, kimi de salonun en özel bölümü olan yanan şöminenin karşısında sohbet ediyor.

Karnı acıkanlar, ara sıra yemek salonunun kapısı aralayıp bakıyor, yemekler hazırlanmış mı diye. Öğlen saat 13.30'da yemeğe oturuyoruz; penceresi göle bakan bir masaya geçiyoruz. Aynı masayı paylaştığımız, Muzaffer Abi ve eşi Perihan Hanım'la, bir yandan yemek yerken, bir yandan da güzel bir sohbe dalıyoruz. Yemekler güzel ve gayet doyurucu. Tek aksilik Perihan hanımın tabağındaki "ısırılmış" izlenimi veren köfte oluyor.

Yemekten sonra, eşim Necdet, ben, Muzaffer abi ve Perihan Hanım, yürüyüşe çıkıyoruz. Fotoğraf makinemi de almayı unutmuycum tabii. Bu sessizliğin ortasında, bu ölümlük izlenimi veren evlerin arasında, tek canlılar bizleriz sanki. Gölü arkamızda bırakarak, dağa doğru yürüyoruz.

Güle konuşa dağa tırmanmaya çalışıyoruz. Çamurlaşmış kardan dolayı arada bir kayıyoruz. Tek yardımcımız, Muzaffer abinin bize

verdiği değnekler. Temiz havayı ciğerlerime çekiyorum. İçtiğim sigaralardan nefret ediyorum. Yoruluyorum, terliyorum, soğuk vız geliyor. Bir ara soluğum kesilir gibi oluyor, fakat belli bir süre sonra tempoya alışınca açılıyorum.

Ve dağın zirvesine çıkıyoruz. Ağaçların arasındaki düz arazide yürürken, taşlarla örülmüş bir yatac görüyoruz. Eski çay tepsisinden, yeşile boyanarak yapılmış levhada ise "Burada Hasan Dede yatıyor" diye yazıyor. Baştarafında da rengi beyaza dönmüş, ay ve yıldızı artık seçilemeyen elde dikilmiş bir Türk bayrağı duruyor. tekrar aşağıya doğru yürümeye başlıyoruz. Yaklaşık bu dört saatlik yürüyüş sırasında hiç sigara içmiyoruz. Karlı, çamurlu zeminde açmaya direnen minik kır çiçeklerine gözümüz ilişiyor. Gözden kaçan ne kadar çok şey var. Doğanın bir parçası olduğumuzu ne çabuk unutuyoruz...

Akşam yemeği 19.30'da. Kısa bir dinlenmeden sonra, yemek salonu yavaş yavaş dolmaya başlıyor. Geceye ailesiyle birlikte katılan Gölçük Belediye Başkan'ının dışında biz bizyiz. Piyaniist-Şantör, yemek müziğine başlıyor. Masada yine Muzaffer abilerle. Aynı masayı paylaştığımız, isimlerini sonradan öğrendiğim Gül ve Ali Rıza ile başlangıçta uzağız. Sonra onlarla da yavaş yavaş sohbet başlıyor. Şu içki nelere kadir... Danslar, oyunlar, derken Gül'ün usta bir halkoyuncu olması dolayısıyla halay çekerken epey terliyoruz... Herkesin halkoyunlarındaki becerisi yörelere göre değişiyor, halay, horon, zeybek... Şantör, dinlenmek için ara verdiğinde bile boş durmuyoruz... Seçkin ve Cemil'in güzel seslerinden Türk Sanat Müziği dinliyoruz, diğer masalar da onlara eşlik ediyor...

Piyaniist-Şantör'ün işi sona erdiğinde saat geceyarısı 24.00'ü gösteriyor, fakat masalar hala dolu. Muhabbet sürüyor. İçkinin etkisinden biraz olsun kurtulmak amacıyla dışarıya yürüyüşe çıkıyoruz. Bir saatlik yürüyüşten sonra, dinlenme odasına gözettiğimizde, yaklaşık onbeş kişi şöminenin başında oturmuş, şarkı söylüyorlar... Gecenin sona ermesini kimse istemiyor. Biz de oturuyoruz, Turgay bir şişe konyak alıp geliyor, demlenmeye devam... Şöminenin başında beş ya da altı kişi kalıncaya dek oturuyoruz... Sohbet ediyoruz, Gül'ün sesinden şarkılar, türküler

dinliyoruz.

Geceyarısını çoktan geçip sabaha karşı saat 03.30'da dayatmanın verdiği garip bir yorgunlukla kalkıyoruz, bu kez de kahvaltıya yetişeme korkusu var.

Kahvaltıdan sonra göl kıyısında dolaşmaya başlıyoruz. Bir, iki derken herkes, buz tutmuş olan Göl'ün üzerinde yürümeye başlıyor. Fakat kıyıları erimeye yüz tuttuğu için biraz tehlikeli, adımları dikkatli atmak gerek. Güneş'in olanca parlaklığıyla, göl billurdan bir ayna gibi parlıyor. Üzerinde yürümek büyük risk, buraya kadar gelip de yürümek ise büyük aptallık diye düşünüyorum... Ve biz de yürümeye başlıyoruz. Çok garip bir duygu... Heraklites'i düşünüyorum, "aynı suya iki defa girilmez" diyor. Bizse suyun üzerinde yürüyoruz Musa gibi... Her adımda altımızdaki buz çitiriyor, koşup karşı kıyıya ulaşmak istiyorum... Fakat ağır ve dikkatli olmak gerek... Yer yer erimeye yüz tutmuş fay kırığını andıran çizgilerin üzerinden atlıyoruz ve karşı kıyıya, karaya ulaşıyoruz...

Güzel bir pazar, farklı bir pazar. Ölü bir gün değil, herkeste akşamın verdiği yorgunluk, mahmurluk olsa bile, yine de bir canlılık var. O derin kış uykusundan uyanmış gibiyiz, gazetelerin üzerinde yuvarlanmıyoruz, tamirat yok, hava puslu değil, televizyon pazar aldatmacasına kanmadık bugün. Sadece buz tutmuş gölün kıyısındaki kır kahvesinde oturup gözlerimizi alan ışıltılara karşı kahvemizi yudumluyoruz, sohbet ediyoruz...

Öğle vakti, saat 13.30'da motelden ayrılıyor. Bir grup daha erken

çıkıyor, yürüyerek gidebildikleri yerden onları otobüse alıyoruz... Gölçük'e 15 dakikalık uzaklıktaki Bozdağ'a gidiyoruz. Bozdağ, şehir havasında, sahiplenme tutkunları burayı daha çok benimsemiş herhalde. Bu belki de Bozdağ'ın popülerliğinden ileri geliyordur. "Küçük Uludağ" olduğunu düşünenler var ne de olsa.

Bozdağ'daki bir saatlik molada sanki komut verilmiş gibi dağa doğru yürümeye başlıyoruz... Yürümeye öyle alıştık ki, özlemişiz! Burada bazı yerlerde kar diz boyu. Anacaddeden ayrılan bir grup tepedeki, ünlü "Döner Otel"e doğru yürüyor, bir grup ise otobüsün olduğu yere dönüyor. Bu yorgunluğun üzerine gidebilecek en güzel şey; sıcak demli bir bardak çay!..

Salihli üzerinden İzmir'e dönerken, otobüsün arka tarafından oturan bir grup hala şarkı söylüyor... Bornova'da hemen hemen otobüsün yarısı boşalıyor...

Eve dönerken, tatlı yorgunluğun yanı sıra, güzel duygular içindeyim. İnsanların eğlenmekteki amaçlarını düşünüyorum... Tabii ki "genel"deki eğlence düşüncesini. Tomar tomara para harcayıp eğlenilmiyor sadece. Bu da bir eğlence, üstelik alternatif bir eğlence. Bir paylaşım, ortak yaşanan güzel anlar, güzel insanlar, kent yaşamının sayrılığından bir silkiniş ve geride kalan tatlı bir izdüşümü...

Beni, bu geziyle ilgili bu kadar çok şey yazmaya iten, organizasyonu sağlayan arkadaşlara da ayrıca teşekkürler...

2.3.1992

SPLIT VE PAKET TİPİ SOĞUK HAVA DEPOSU CİHAZLARI
SPLIT VE PAKET TİPİ KLİMA CİHAZLARI (SOĞUTMA, HEAT-PUMP)
NICOTRA FANLARLA HÜCRELİ ASPIRATÖRLER

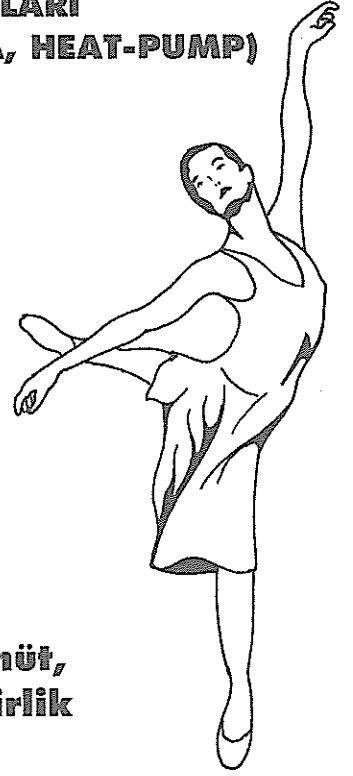
EN UYGUN FİYAT, ÖDEME KOŞULLARI VE KALİTE, KISA SÜREDE TESLİM

BİR YIL SÜREYLE FİRMAMIZ GARANTİSİ VARDIR.

TÜM CİHAZLARIMIZ VE TAAHHÜTLERİMİZ İŞLETME

HATALARINA KARŞI FİRMAMIZCA SİGORTA EDİLMEKTEDİR

ÇAĞDAŞ YAKLAŞIM, ÇAĞDAŞ ANLAYIŞ, GÜÇLÜ REFERANSLAR

Soğutma, Klima, Havalandırma, Isıtma, Taahhüt,
İmalat, Malzeme, Proje, Mühendislik, Müşavirlik

1427 Sk. No:4 ALSANCAK - İZMİR Tel: 63 25 29 - 22 49 11 Fax: 63 26 34

B O S E R

Makina Tesisat San. ve Tic. Ltd. Şti.

SOSYAL ve ÜNDÜSTRİ TESİSLERİ İÇİN

KLİMA SOĞUTMA ISITMA
NEMLENDİRME KURUTMA HAVALANDIRMA
ARITMA GÜNEŞ ENERJİSİ
OTOMATİK KONTROL

PROJELENDİRME - TAAHHÜT - İMALAT - MALZEME SATIŞI
BAKIM-ONARIM

İMALATLARIMIZ: - SOĞUK SU ÜRETİCİLERİ (CHİLLER GRUBU)
- SU SOĞUTMA KULELERİ
- KLİMA SANTRALLARI
- PAKET VE SPLIT KLİMA CİHAZLARI
- PROSES SOĞUTMA ÜNİTELERİ
- ISI DEĞİŞTİRİCİLERİ

SATIŞLARIMIZ: SANYO SPLIT KLİMA CİHAZLARI
POLYMERON (SARI BORU) TEMİZ SU BORULARI

BATI İŞ MERKEZİ GAZİLER CAD. NO: 367/O 35110 YENİŞEHİR - İZMİR
TEL: (51) 58 34 96 - 58 62 96 FAX: (51) 58 48 55